

SUNKI PAVERGOTOSIOS LIETUVOS
ŽMONIŲ BUITISPasikalbėjimas iš Lietuvos pajūrio atvykusiais. Pasitikėjimas
Vakarais žmonėse vis daugiau silpnėja.

SIMAS MIGLINAS, Vokietija

B. J. šeima artėjant šių metų pavasariui dar tebegyveno Klaipėdoje, Lietuvos pajūryje. Nūdien ji gyvena Vakarų Vokietijoje, prie srauniojo Reino.

Daug laiko trukdo, kol pagaliau, gavo progos išvykti. Dėjo pastangų repatriacijos pagrindu pasiekti Vokietiją, bet nepasisekė. Galiausiai, praėjus eilei metų, šeimų sujungimo pagrindu gavo leidimą išvykti Vakarų Vokietijon.

Seima sudaro 5 asmenys. Trys vaikai ir vyras su žmona. B. J. Klaipėdoje gyveno nuo 1947 metų. Ligi to laiko, sovietams antrą kartą užėmus Lietuvą, buvo įsidarbinęs Bajoruose.

Kai pokalbiu grįžtama į netolimą praeitį, Vakarų pasiekusių pasakojimai atskleidžia graužčius ir sunkius Lietuvos žmonių pergyvenimus. Ypač pirmieji antrosios sovietinės okupacijos metai pasižymėjo teroru. Kur tik užėjo sovietinės karinės pajėgos, tuojau pat prasidėjo vyrų medžioklės. Tiesiog nebuvo įmanoma išėiti į gatvę tiems, kurie neturėjo pažymėjimo, kad nuo karinės pareigos atleisti. Tų gaudynių pasėkoje nemaža Lietuvos vyrų buvo įjungta sovietinė armijon.

Kiti, ypač vyresnio amžiaus, po patikrinimo gavo atitinkamus pažymėjimus. Tokiems jau buvo saugiau. Tačiau dar reikėjo apsirūpinti darbo pažymėjimu. Tokio pažymėjimo neturintieji tuojau pat buvo įtariamai partizanine veikla.

Reikia pažymėti, jog sovietinė kariuomenė tikrinimo pasėkoje gana daug vyrų atsidūrė kalėjimuose. Dalis jų po kelis mėnesius buvo išlaikyti sunkiai beįsivaizduojamos sąlygoje. Kalėjimai buvo perpildyti. Suimtiesiems teko ant grindų naktimis gulėti. Mityba buvo nepaprastai bloga. Tardymai brutaliūs. Nemaža suimtųjų po kurio laiko buvo išgąbenti iš vietinių kalėjimų. Jautėsi turėję laimės tie, kurie vietos kalėjime iškalinti kelias savaites ir fiziškai gerokai nualinti buvo paleisti.

Netenka abejoti, kad ši sovietų taktika tam tikrą dalį vyrų paskatino slapstyti. Vyravo įsitikinimas, jog karas eina prie galo. O po karo tikėtasi paktimū.

Šiandien, maždaug penkiolikos metų perspektyvoje nuo aštuonių metų Lietuvos žmonėse gerokai lūkesčiai apibledė. Nestinga manančių, jog beprasms buvo partizanų aukos.

Pasitikėjimas Vakarais žmonėse vis daugiau silpnėja.

Tačiau norima išgirsti žinių...

Nepaisant nuotaikų, o dar tiksliau — pasitikėjimo Vakarais — kitėjimo, noras išgirsti žinių iš Vakarų yra. Stengiamasi klausyti lietuviškųjų radijo transliacijų. Tačiau jos nepaprastai trukdomos. Pačioje Klaipėdoje...

TRUMPAI IŠ VISUR

Vakarų Vokietijos prezidentas Luecke vakar Vakarų Berlyne pareiškė, kad nebus karo, laisvasis pasaulis nepuls komunistų, o raudonieji daug netektų, jei jie pradėtų karą.

Kongo premjeras Adoula vakar nusiskundė, kad Katangos provincijos kareiviai jau užėmė du miestelius šiaurinėje Katangoje ir žygiuoja į trečiąjį.

Vakarų Naujojoje Gvinėjoje visos kovos bus sustabdytos sekančią šėštadienį, olandams ir indonezams pasirašius sutartį. Jungtinės Tautos Naująją Gvinėją pradės valdyti spalio 1 d., o 1963 m. gegužės pradžioje indonezai perims valdyti šalį. Prieš 1969 m. bus Vakarų Naujosios Gvinėjos apsisprendimas dėl savo ateities.

Kancleris Adenaueris vakar parodė Vakarų Vokietijos didžiausią pagarbą išeinančiam atsargon šiaurės Atlanto sąjungos karinių dalinių vyr. vadui generolui Norstadui. Adenaueris suteikė Norstadui federalinį medalį — kryžių už nuopelnus.

Užkarpatės "Trembita" — muzikinio dramos teatro kolektyvas tenkės Lenkijai. Lenkai, girdi, turėsia ir ateityje Rytų Europoje vadovauti... Tik klausimas, ar pačios Rytų Europos tautos to panorės.

pedoje veikia trys trukdytuvai. Tik kiek toliau iš Klaipėdos išvykus, jau galima kiek daugiau suprasti lietuviškųjų transliacijų pranešimus.

Išvykstantieji buvo prašomi, jei pasitaikytų proga, perduoti žinias apie lietuviškųjų transliacijų trukdymus. Vienas šviesolis manė, jog gal būtų įmanomas geresnis girdumas, jei bangų ilgis būtų skelbiamas vienas, o transliuojama kiek nušalesne banga...

Ar pastebima pastaraisiais metais kiek pakitimų? Ryšium su Stalino pasmerkimu, žmonės Lietuvoje šiek tiek pajuto atoslūgio. Be to, dabar jau nevykdomi naktiniai gyvenimų namuose tikrinimai, kaip kad buvo pirmaisiais pokario metais. Ypač Klaipėdoje tie tikrinimai nedavė žmonėms ramybės.

Tačiau nepaisant nustalinimo akcijos ir buvusio despoto paminklų griovimo (ir Klaipėdoje Stalino paminklas vienos nakties metu dingo, tarsi jo ten nebūtų buvę), Stalino laikais ištremitieji toli gražu dar ne visi yra grįžę iš Sibiro ir kitų ištremito vietų.

Nepasitikėjimą žmonėse kelia atsirandant nauji įsakai, susiję su laisvės varžymu. Antai, praėjusiais metais paskelbtasis vadinamasis "antiparazitinis" įsakas sudarė pagrindą visą eilę Klaipėdos gyventojų suimti ir ištremiti. Dėl to įsakų pirmoje vietoje nukentėjo didelių pastangų pasėkoje pasistatę nuosavą namelį, o taip pat ir bedarbiai.

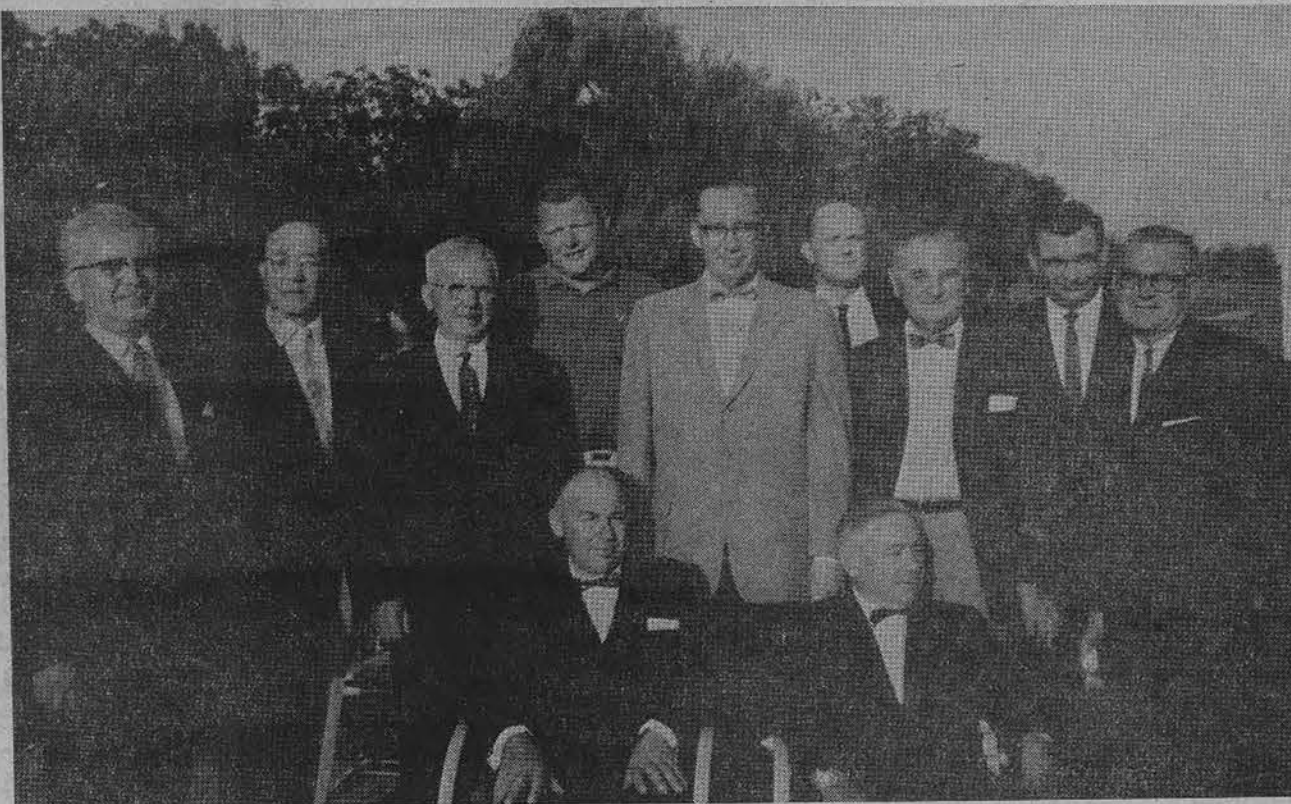
(Nukelta į 6 psl.)

Meksika paleis raketą MEXICO CITY. — Meksika planuoja šiais metais paleisti raketų. Tai užvakar pranešė susisiekimo ministerija.

Nebus spaudos konferencijos WASHINGTONAS. — Prezidentas Kennedy neturės spaudos konferencijos šią savaitę.

KALENDORIUS Rugpjūčio 17 d.: šv. Jacintas, Saulėnis, Šigutė. Rugpjūčio 18 d.: šv. Elena, Mintautas.

ORAS Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apie 70 laipsnių, dalinai apsiniaukę; rytoj — giedra, vėsus. Saulė teka 6:01, leidžias 7:49.

Lietuvių Prekybos Rūmų Chicagoje golfo dienos rengėjai-direktoriai. Iš kairės sėdi: Julius Kuzas ir Feliksas Raudonis. Stovi: Fr. Bulaw, dr. K. Drangelis, St. Balzekas, Sr., Charles Macke, rūmų pirmininkas dr. J. Jerome, Algirdas Pivaronas, Jonas Pachankis, Fr. Zogas ir P. Vilkelis.

Valstybės sekretorius Rusk ir U Thant
Kongo-Katangos klausimais

Nori Katangos provinciją pajungti Kongo centro vyriausybei

JUNGTINĖS TAUTOS, N. Y. — Prieš trejus metus Kongo tapo nepriklausoma valstybe. Pirmosios nepriklausomybės dienos davė pradžią pilietiniam karui, kuris truko savaitėmis ir mėnesiais, ir šiandien dar nėra tikrosios taikos Konge, nes Katanga, turtinga kasyklomis, nesutinka susilieti su Kongo valstybe.

Po dviejų nepriklausomybės metų Katangos prezidentas Tshombe ir parlamentas laikosi "tobuloje izoliacijoje" nuo Kongo centrinės vyriausybės.

Du kartu Jungtinių Tautų kariuomenė bandė Katangą pajungti jėga centrinei Leopoldvillės valdžiai, bet iš to nieko neišėjo. Dabar norima Tshombę ekonominiškai paklupdyti, būtent "Union Miniere du Haut-Katanga" kompanija turinti ateityje koncesijos mokesčius mokėti ne Elizabethvillės vyriausybės išdui, o persiųsti į centrinę išdą Leopoldvillėje. Minėtajai kompanijai priklauso beveik visa Katangos pramonė, o ta kompanija nėra belgių, o tarptautinė; joje turi interesų ne tik Belgija, bet Jungtinės Amerikos Valstybės, Anglija, Vokietija, Prancūzija ir kt. Tuo pat metu Jungtinių Tautų kariuomenė turėtų užimti visus "Union Miniere" fabrikus ir tuo būdu apsaugoti juos nuo sabotazo veiksmų. Jei Katangos kariuomenė

priešintusi tokiai pramonės okupacijai, ji turi būti sumušta ir nuginkluota, einant senu Jungtinių Tautų Saugumo tarybos nutarimu. Šis planas gimė dviejų amerikiečių — sekretoriaus pagalbininko tarptautinių organizacijų reikalams Valstybės departamento Harlano Clevelando ir ypatingo įgaliotinio Afrikos reikalams G. Meneno Williamso — galvose. Šis planas sutrukde centriniam Kongo premjerui Adoulai susitarti su Tshombe. JAV politika pasitiki Adoula, bet jis nepasitiki Tshombės gera valia.

Valstybės sekretorius Dean Rusk vakar Jungtinėse Tautose

Reikia laukti
naujos krizės

ŠVEICARIJA. — Šveicarijų "Basler Nachrichten" pranešauja: "Chruščiovui šią vasarą ar rudenį reikia naujos krizės, kad galėtų sudrumsti sąjungininkų vedamuosius pasitarimus. Jo grūdomajai verčia Vakarų reaguoti pastangomis susiglaudinti, visų pirma vokiečių-prancūzų suartėjimas, Europos apsiungimo pažanga, Kuo ta Chruščiovo krizė pasireikš, kol kas dar nežinoma".

ARGENTINOS ARMIJA PRIEŠ NAUJĄ
ŠTABO VIRŠININKĄ

Gresia karinis perversmas

BUENOS AIRES. — Argentina, atrodo, slenka link naujos krizės. Aukšti diplomatiniai stebėtojai galvoja, kad karinis perversmas arba tarp kariškių grupių susikirtimas yra neišvengiamas.

Susiskaldymo ženklai visur pastebimi. Naujas susitarimas tarp ginkluotų jėgų vadų, kuris išvengė kovos praėjusią savaitę, nebetenka galios.

Konfliktas paastrėjęs tarp tautos karinių vadų, aukštiesiems karininkams atsisakius priimti generolą Carlos J. Tuzolo, kaip

Pirmiausiai atiduoti
valstybei

PAVERGTA LIETUVA. — Vilniaus radijas iš įvairių rajonų praneša, kad vienur kitur nepaprastai spartinamas nuimto grūdinio derliaus kūlimas. Pažymima ir priežastys: reikią skubėti grūdus parduoti valstybei, na ir sėklai paruošti. Kai ra dr. Hans Otto Wuesemann, jo būstinė Koelne, Bruederstr. Kai šiemet derliaus nuėmimas kiek susivėlino, skubėjimas sėklai paruošti būtų suprantamas, bet kad reikia skubėti atiduoti prievales valstybei, tai jau mažiau suprantama.

Su grūdais yra sunkumai, kai jie nėra pakankamai sausi, o grūdų džiovyklų tik mažai tėra. (E.)

Peipingo TV universitetas HONG KONG. — Peipingo televizijos universitetas, kur visos paskaitos teikiamos per instituto 1,000 televizijų aparatų, priėmė šią vasarą 7,000 naujų studentų.

savo naują štabo viršininką. Pasak karinių šaltinių, 120 aukštųjų karininkų, daugiausiai pulkininkų ir leitenantų pulkininkų, atsisako laikyti jį savo viršininku, nes jis esąs susibūliavęs su generolu Federico Torzano Montero.

Generolas Torzano Montero sukėlė krizę praėjusią savaitę, kai jis pareikalavo pašalinti generolą Juan Bautista Lanza kaip karo sekretorių, ir jis buvo paleistas. Kilus ginčui dėl karo sekretoriaus įpėdinio, generolas Torzano Montero ir prezidentas

Naujausios
žinios

— Italijos socialistų vadas Nenni atostogaudamas įkrito į upę; jo padėtis esanti labai kritiška.

— Sovietų Sąjungos gynybos ministeris Malinovskis vakar perspėjo pasaulį, kad sovietai turi nepaprastą karinę jėgą. Šis perspėjimas surištas su rusų dviejų kosmonautų — Nikolajevio ir Popovičiaus — kelione tolimose erdvėse.

— Sovietų Sąjunga isakė "Newsweek" korespondentui išvykti iš Rusijos, nes jis daug straipsnių parašė prieš sovietinį režimą.

— JAV Erdvės Tyrimo komisijos (NASA) nariai pareiškė, kad Amerikos astronautai pirmiau pasieks mėnulį negu Sovietų kosmonautai.

— Turkijos kariuomenės spausminiai lėktuvai vakar šaudė į Irako lėktuvus ir vienas buvo numuštas. Kodėl? Irako lėktuvai užvakar apšaudė kelis Turkijos miestelius prie pasienio.

— Irako kareiviai kovoja prieš kurdų genties vyrus šiauriniame Irake.

— Jungtinės Arabų lygos nariai nubalsavo priimti Alžiriją į savo organizaciją.

— "Deutsche Welle" transliacijos ne vokiečių kalbomis. Vokiečių centrinis radijas, skirtas transliacijoms plačiajam pasauliui, nuo rugpjūčio 1 d. transliuoja kasdien 26 programas svetimom kalbom, viso 16 transliacijų valandų. Šitas radiofonas dabar turi 170 tarnautojų. Iki metų pabaigos tas skaičius padidėsias iki 270. Radiofone ryšium su transliacijomis svetimo mis kalbomis įkurta speciali redakcija Rytų Europos reikalams. Radiofono direktorius yra dr. Hans Otto Wuesemann, jo būstinė Koelne, Bruederstr. Kai šiemet derliaus nuėmimas kiek susivėlino, skubėjimas sėklai paruošti būtų suprantamas, bet kad reikia skubėti atiduoti prievales valstybei, tai jau mažiau suprantama.

STIPRIAI AUGA KATALIKŲ MOKYKLOS Anglijos ir Wales katalikų mokyklos nuo 1945 m. įsteigė 50,000 naujų mokiniams vietų daugiau, negu visų kitų tikybų privačios mokyklos drauge. Britų švietimo ministerijos žiniomis, pokario metais katalikų mokyklos padidino savo patalpas iš viso 138,000 vietų.

— Jose Maria Guido sutiko pasikirti generolą Jose Octavio Cornejo Saravia į tą postą. Dabar trečiosios pėstininkų divizijos Paranoje vadas atsisakė pakeisti savo komandą, kaip buvo numatyta.

Trumpai: ginčas, kilęs tarp prezidento ir karių ir numarintas nuolaidomis praėjusią savaitę, atrodo, vėl atgyja.

Laivynas turi vargo su viena grupe, kuri nori išstumti Gaston Clemente iš laivyno sekretoriaus posto.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Rankraščius siųsti: 6849 S. Washtenaw ave., Chicago 29, Ill. Telef. 737-5926.

ARO PENKMETIS

Šimet suėjo L.S.K. Aro pirmasis penkmetis. Chicagos sporto klubų tarpe L. S. K. Aros yra pats jauniausias. Aras buvo įsteigtas 1957 m. vasarą kuomet LSK Neris, ASK Lituanica, LFK Lituanica ir Baltijos Jūra dominavo Chicagos sportinį judėjimą.

Klubo pradžia buvo kukli. Visi nariai buvo jaunia ir pradžioje veikė tik krepšinio sekcija. Penkių metų bėgyje Aro klubas išsiplėtė ir šiuo metu turi tris stiprias sekcijas: krepšinio, tinklinį ir lengvąją atletiką.

Krepšinio sekcijai priklauso daugiausiai Aro narių — virš 40. Nuo pat įsisteigimo metų iki 1962 m. Aro jaunia krepšinininkai buvo ir yra skaitomi vieni iš stipriausių Vidurinių Vakarų Sporto apygardoje.

1961-mais ir 1962-rais metais Aro A klasės krepšinininkai laimėjo visas rungtynes žaistas lietuvų jaunių tarpe, tuo laimėdami du Vid. Vakarų Apygardos meistro titulus ir dvi pirmas vietas šiaurės Amerikos jaunių A klasėje. Iki 1962 m. už Vyrų krepšinio komandą žaidė tik jaunia. Su jauniais 1961-mais metais Aras laimėjo Chicagos vyrų krepšinio turnyrą, gražiai pasireiškė amerikiečių Marquette parko vyrų lygoje ir pirmus metus žaidė Chicagos Metropolitan AAU lygoje. Nors AAU lygoje ariečiai nelaimėjo nei vienu rungtynių tačiau komanda padarė žymią pažangą ir ateityje gali tikėtis geresnių rezultatų.

Amerikiečių tarpe Aro jaunia yra gražiai užsirekomenda- vę Chicagoje ir Cicero. Aro komandos yra laimėjusios pirmą vietą Marquette jaunių lygoje, dvį antras vietas Gage p. lygoje, ir antrą vietą stiprioje Foster p. Jaunių lygoje. Cicero stadione Aro jaunia laimėjo pirmą vietą iš 9 dalyvavusių komandų.

Aro tinklininkės trijų metų bėgyje laimėjo 11 trečių vietų įvairiose lietuvių ir amerikiečių turnyruose. Tinklinio sekcija įsisteigė 1959 metais. Tinklinio komandom vadovavo Dana Čerekenė, Marytė Meškauskaitė ir Rita Šileikytė. Dabartinis komandos vadovas yra Vyt. Krikščiūnas. 1962 m. XII Žaidynių tinklinio pirmenybėse arietės laimėjo antrą vietą mergaičių tarpe ir trečią vietą moterų lygoje.

Daugiausiai laimėjimų Aro klubui praeitų dviejų metų bėgyje atnešė lengvosios atletikos sekcija. Nors šioje sekcijoje priklauso tik 15 narių, Aro lengvaatlečiai yra laimėję daugiausiai taškų jaunių A klasėje lietuvių tarpe XI Žaidynių lengvosios atletikos pirmenybėse. Atstovaudami lietuvius, ariečiai puikiai pasirodė 1961 m. ir 1962 m. Pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse.

Spaudos sekcija. — LSK Aras aktyviai reiškiasi ir sporto spaudos srityje. Klubas leidžia neperijodinį biuletinį kuris pirmą kartą pasirodė 1958 metais. 1961-62 metais. LSK Aras išleido Chicagos Sportą kuris susijungė su dabartiniu Vidurvakarių Sportu. Šis biuletinis yra platinamas Chicagos, Cicero, Clevelande ir Detroito. Amerikiečių tarpe Aras yra išleides savaitinį Marquette Basketball News biuletinį ir vienkartinį Metropolitan AAU League News.

Penkių metų laikotarpyje, L. S. K. Aro gretose matėsi visa eilė jaunių liet. sportininkų. Kai kurie iš šių sportininkų dar aktyvūs mūsų sportinėje veikloje, kai kurie reikšiasi tik klubo administracijoje. Pažymėtini yra D. Augius, A. Vasyss, E. Burkauskas, A. Galinaitis, R. Kroll, M. Zubor, (visi krepšinio sek.), S. Strasevičius, P. Bubnys, E. Aleksišinas, R. Šileikytė, Ripskis, R. Balan, G. Šakys (visi lengvos atletikos sek.) A. Nausėdas, A. Vasyss, R. Burneikis, R. Šileikytė, L. Demereckis (valdybose), A. Nausėdas, Rita Šileikytė, J. Grigaitis (spaudos sek.). Pirmasis LSK Aro penkmetis turtingas gražiais darbo vaisiais krepšinio, tinklinio ir lengvos atletikos srityse.

SPORTO KRONIKA

— Futbolo rungtynės tarp LFK Lituanicos ir Slovaks įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio 19 d., Marquette parke. Pirmųjų rungtynių pradžia 1 val. Lituanica - Slovaks rungtynės 3 val.

— JAV Davis Cup lauko teniso komanda pralaimėjo prieš Meksiką 2:3. Meksika turės žaisti su Jugoslavija baigini- nese Amerikos zonos rungtynėse. Laimėtojai turės rungtis su Indija (Tolimų Rytų zonos rtingalėtoju) ir Švedija (Europos meistris). 1962 m. laimėjusi komanda susitiks su 1961 m. meistrė — Australija.

— Čekoslovakijos Dukla apgy- nė 1961-ųjų metų laimėjimą įveikusi Brazilijos America fut-

Skistimas, neseniai atvykęs iš Los Angeles, šiuo metu žaidžia už Chicagos LFK Lituanicos futbolo komandą. Praeitą sekmadienį Skistimas gerai sužaidė centro gyniko pozicijoje vietoje J. Kau- no, kuris yra susižeidęs.

Nuotr. Jono Grigaičio

bolo vienuolike 3:2. Chicagoje buvo žaistos pirmos rungtynės kurios baigėsi 1:1. Rugpjūčio 12 d., New York, Dukla įveikė America 2:1 ir antrus metus iš eilės tapo American Challenge Cup laimėtojais. American Challenge Cup buvo įsteigta prieš tris metus. Pirmą kartą šią taurę laimėjo Brazilijos Baku.

— Vid. Vakarų Sporto Apygardos lengvosios atletikos pirmenybės bus rugpjūčio 25, Chicagoje, Rochne stadione. Norintieji dalyvauti turi registruotis adresu Z. Ziupsnys, 5950 S. Fairfield, Chicago 29, Ill. Registracijos mokeskis 50 c. suaugusiems ir 25 c. prieauglio kl. Pirmenybės bus vyrų, moterų, jaunių A, B ir C, mergaičių B ir C klasėse. Registracijos terminas rugpjūčio 20 d.

Lėktuvų pardavėjas Larimore bedemonstruodamas lėktuvą nusileido Glenoaks bulvare Los Angeles mieste. Daugiausia baimės turėjo lėktuve sėdį šeši lėktuvo pirkėjai, kuriems lėktuvą demonstravo.

Militarinė politika

Gynimas turi įvairias formas. JAV kariuomenės jėga tarnauja pirmiausia galimos atakos sutrukdymui, nes ji egzistuoja kaip potenciali retaliatorinė pajėga. Antra, jeigu atakos sutrukdymas neįvykdytas, mūsų pajėgos gali būti panaudotos iki tam tikro laipsnio atakos atlikimui; ir, trečia, mūsų pajėgos yra gana stiprios, kad galėtų būti panaudotos priešo militari- nių išvirtinimų sunaikinimui, kur jie būtų.

Tačiau pats militarinis gyny- mas yra tuščias ir jis nieko ne- kuria. JAVės į jas žiūri, kaip į veikloje, kai kurie reikšiasi tik klubo administracijoje. Pažy- metini yra D. Augius, A. Vasyss, E. Burkauskas, A. Galinaitis, R. Kroll, M. Zubor, (vi- si krepšinio sek.), S. Strasevi- čius, P. Bubnys, E. Aleksišinas, R. Šileikytė, Ripskis, R. Balan, G. Šakys (visi lengvos atletiko- kos sek.) A. Nausėdas, A. Vasyss, R. Burneikis, R. Šileikytė, L. Demereckis (valdybose), A. Nausėdas, Rita Šileikytė, J. Grigaitis (spaudos sek.).

Yra liūdna, kad toks skydas yra reikalingas. Pasaulje yra užtenkamai darbo, kad kiekvie- no krašto galimybės būtų pa- naudotos šiam darbu, o ne mili- tariniam tikslams. Tačiau So- vietų lyderiai per dažnai grasi- no daugelį tautų su raketomis ir bombomis, kad tuos jų gra- sinimus būtų galima ignoruoti.

Grasiniimai, žinoma, kuria ne baimę, o didesnę gynymsi. Šalia gynymsi JAV siekia pasau- lio su nepriklausomomis tauto- mis, valdomomis jų pačių išrin- ktų žmonių. Tai Amerikos užsie- nio politikos galutinis tikslas.

A. C.

— Vokiečių Schwaben futbo- lo komanda lengvai įveikė LFK Lituanica 5:0. Rezervai: Schwa- ben 3 — Lituanica 0. Rungty- nės įvyko rugpjūčio 12 d., Mar- quette parke. Šios rungtynės buvo paskutinės pavarasio Ma- jor lygos lentelėje. Pirmą ratą Lituanica baigė su vienu lai- mėjimu, keturiais pralaimėji- mais ir dvi rungtynės baigėsi lygiomis.

Lietuvos istorija
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago 29, Illinois

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Protzistas.
Aparatai-Protzistas. Med. ban- dazai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Pirma liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonai.
HEmlock 4-1562 2 iki 9 v. p. p. kasdien, Išskyrus trečiadienį, už- daryta.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniais 10-11 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarim. Ofiso telefonas: PR 8-3229. Rez. telef. WALbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antradienį ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampus 63-čios ir California. Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Sešt. 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telef. 476-4042. Rez. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street, Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč., sešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v., seštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Taipgi įvairios nervinės ligos Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue (Prie California Ave.)
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Seštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 vak. vak., Seštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiadienį ir kitu laiku tik susitarim. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

DR. JANINA JAKŠEVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; sešt. nuo 1 iki 4 val.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUDlow 5-9500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.
Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada.
Prenumerata: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$13.00 \$7.00 \$4.00 \$1.75
JAV ir Kanadoj \$11.00 \$6.00 \$3.50 \$1.50
• Redakcija straipsnius tai- go savo nuožūra. Nesunau- dotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susita- rus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančioms, gavus prašymus.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, seštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kas- dien 8:30 — 5:00, seštadie- niais — 8:30 — 12:00.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue (Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmadienį tik susitarim.

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: nuo 12 ir 7-3 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį, už- daryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir seštad. tik 10-12.

Tel. REHance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 1-4 p. p. 5:30-8:30 val. vak. Seštad. 1-4 val., trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Nuo rugp. 6d. iki rugp. 20d. Atos- togose. Kreiptis į dr. F. Kauną.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210. Jei neatsiliepia, šaukti KEZdie 3-2568
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak., pirm. antr. ir ketv. 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarim.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Pirmad., antradienį, ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1068. Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2317 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545 (OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — Prospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį, 1-4 p. p. antradienį ir penktadienį 5-8 v. p.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad.: 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
4 Main St., Aurora, Ill.
Tel. TW 2-0803
Susitarimui skambinti tel. TRemont 9-1450, Batavia, Ill.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULman 5-6766
Namų: BEEverly 8-3946
Pirm. val.: kasdien 6-9 v. v., sešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofisu RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Seštadieniais 10-12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.

Kuomet svarstote duoti dovaną savo giminėms arba draugams, atsiminkite, jog "Draugo" prenumerata yra viena iš puikiausių.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue (Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmadienį tik susitarim.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarim. telefonu. Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiadienį uždaryta. Seštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-8730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4332; 30 N. Michigan Av., Suite 308, tel. CE 8-7764. Valandos pagal susitarimą

DR. ALDONA SIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 1552 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071, ...

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p., D., uždaryta. Trečiadienį, seštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialia chirurgija
Valandos: kiekviena diena 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Seštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. Prospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GT 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirma liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 3 val. popiet, kasdien, Išskyrus trečiadienį, uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
ATVIRKIOSE
Kol grįš ofise dirbs Dr. Brinkis. Val. — Pirmad., antradienį ir penktadienį, 1-4 p. p., trečiadienį ir ketvirtadienį 7-9 v. v.

Tel. Prospect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubaliai atvejais ir susitarim.

Tel. ofiso PR 6-0446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir seštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659 Rez. 6600 So. Artisan Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Stagiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Community Vaistinėje
GALITE UŽSISAKYTI VAISTUS SAU AR SIUNTIMUI

COMMUNITY PHARMACY
(Lietuvių vaistinė)
5000 West 16th Street
Cicero 50, Illinois
Telefonas: OLYmpic 2-0951

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

HEALTHY FOOD RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
3236 South Halsted Street
Tel.: DANube 6-9837
Julija O. Bičiūnienė Chicago 8, Illinois

ZENITH HOTEL and MOTEL
"OPEN YEAR AROUND"
Excellent accommodations, single units and suites. All units furnished in excellent decor. Combination baths or showers. TV. Cottages with sitting rooms. Excellent dining room serving only the finest food. "Close to Shrine." Free bus service, 1000 feet from Shrine. For reservations phone—write—wire. Phone: 263-3741 and 263-3595.
ON HIGHWAY 15
STE. ANNE DEBEAUPRE, QUEBEC, CANADA

LITHUANIAN BAKERY
2450 W. 59th Street
Chicago 29, Ill.
Tel. HEMlock 4-7434

KEPA ĮVAIRIŲ RŪSIŲ KEPINIUS
PRIMA tortų ir kt. gaminių užsakymus įvairiems parengimams. KRAUTUVĖJE GAUNAMI: importuoti delikatesai, dešros, kumpiai ir šviežios lietuviškos dešros.
Atdaroma nuo 8-6 v. v., Uždara sekm. ir pirm.
Sav. ANTANAS KAZILIONIS

SIEKIA PALAUŽTI MUS

Sovietų Rusija, panaudodama fizinę, karinę jėgą, okupavo Lietuvos teritoriją, pasmaugdama gyventojų laisvę ir likviduodama valstybės nepriklausomybę. Sužalodama kraštą fiziškai, ištremdama ir išžudydama kelis šimtus tūkstančių lietuvių, galvoju sunaikinti ir tautinę dvasią, palaužti jos valią ir riztą dirbti ir kovoti, kad vėl atsteigtų nepriklausomą valstybę. To tikslo siekė per dvidešimt dvejus metus. Komunizmas veržėsi į Lietuvos gyventojų sielą visomis galimomis priemonėmis, kad ją pažeistų, kad tautos valią palaužtų taip, jog ji daugiau ir nebepakrūtėtų, kad ir slapta savo širdyje nebedrįstų priešintis okupantui.

Tos okupantų bolševikų pastangos lgsi šiuo metu tuščios. Tauta nepalūžo. Ji pasiliko moraliniai ir tautiniai visiškai sveika. Turime žinių, kad ir Lietuvos jaunimas tuo požvilgiu tebėra sveikas, okupantų bolševikų nepalaužtas. Vadinas, ir pačioje pavergtoje ir persekiojamoje Lietuvoje viltys išsilaisvinti tebėra gyvos. Iš to galime suprasti, kad okupantai yra pralaimėję kovą pavergti tautos dvasią ir valią pasipriešinti jo užmačioms.

Nepalaužus Lietuvos žmonių troškimo veržtis į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, okupantai su daugybe savo gerai paruoštų agentų bei šnipų laisvuose pasaulio kraštuose, jau kelinti metai kai mėgina lauztis į laisvę gyvenančių lietuvių (užsienyje) tarpą, kad jų nusistatymą stovėti už Lietuvos išsilaisvinimą pakeistų, kad jų tautinę dvasią sužalotų, kad jų valią palaužtų. Tam yra panaudojami įvairūs metodai. Okupantų agentams rūpi sugriauti Lietuvos išsilaisvinimo veiksmus, juos nekinant, šmeižiant ir skaldant. Jie siekia patraukti prie savęs "neutrąlią visuomenę", tai yra tą mūsų visuomenės dalį, kuri nėra per daug griežta ir aiški savo pažiūromis į okupantus. Jos tarpe eina medžioklė, panaudojant spaudą, gyvą žodį ir asmeninius kontaktus, organizuojant ekskursijas į okupuotąją Lietuvą, raginant dėtis į jas ir kiek daugiau žinomas Amerikos lietuvių asmenybes.

Susękta (jau prieš keletą metų), kad toje akcijoje dalyvauja ir iš okupuotosios Lietuvos atsistatinti prie Sovietų Rusijos ambasados Washingtone lietuviai komunistai — "diplomatai", kurie į kai kuriuos lengvabūdius mūsų tautiečius padaro tam tikro įspūdžio.

Nepalaužę Lietuvos žmonių dvasios, nepajėgę sužaloti tautos sielos, komunistai kimba į kitur gyvenančius lietuvius,

pirmo eilė į Amerikos lietuvių, kurių vaidmuo kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės yra nepaprastai svarbus ir reikšmingas, kurių vieninga veikla daro įtakos ir į pavergtosios Lietuvos žmones, nes tai stiprina jų išsilaisvinimo viltis, kurias bolševikai norėtų kiek galima greičiau užslopinti.

Reikia sutikti su "Dirvos" bendradarbiu Emilijom Cėkėnėn ("Dirva" Nr. 92) pareikšta nuomone, būtent: "Tenka apgailestauti, kad laisvose kraštuose pertekliu gyvenančių lietuvių tarpe ir net kai kurioje spaudoje matome priešingas nuotaikas — pastangas nuvertinti lietuvių kovas, sumažinti pasipriešinimo reikšmę, džiaugtis okupanto sėkmes malonėmis lankyti kraštą ir kitais 'pakeitimais', kurie pavergtą lietuviui nieko geresnio neatneša ir ateičiai nežada, bet gi pavergėjas taisy savo taktikos gudrais 'pakeitimais' iš mūsų daug laimi".

Toliau p. Cėkėnė teisingai teigia, kad: "Tikrovėje komunistų politika yra nepasikeitusi, ką parodo ir paskutinis chichiškio Don Kuraičio paskelbtas Tiesosje 'apgailestavimas' už pareiktą neigiamą nuomonę apie jo tėvynės pavergimą, ir vykdomus krašte žiaurumus". Visai vietoje pastebima ir tai, kad: "Lengvabūdiškas mūsų žaidimas visą tautą liečiančiu klausimu, susidarant vien artimųjų ilgėsio jausmais pagrįstą nuomonę apie okupaciją, ne tik naudingas komunistams, bet yra visiškai nesuderinamas su istorijoje žinomu lietuvių būdu, kuris per šimtmečius kovodamas už laisvę su priešpanda, parodė nepaprastą pasipriešinimo valią. Tuo tarpu mes, patekę į švelnesnes gyvenimo aplinkybes, leidžiame atsilūgti tai pasipriešinimo valiai, net greitai pasiduoti svetimos įtakoms, jei ne darbais ir žodžiu, ypač kraštą lankytojais, tai tylėjimu padedam komunistams plėstis... Sieojamės, kada žiauri mirtis išplėšia iš mūsų tarpo vieną po kito aktyviau pasireiškiančių išeivijos lietuvių gyvenimo asmenį, o dar labiau tenka sielotis, kada gyvieji, aplankę gimines, nutyla. Ir taip mūsų eilės retėja."

Turint tą visą galvoje, reikalinga gerai ir tvirtai užkamsyti visas spragas, per kurias ateityje gali dar labiau prasiveržti komunistiniai gaivalai, kad lauztų mūsų kovos už Lietuvos nepriklausomybę frontą, ir lenktų mus į bendradarbiavimą su komunistais ir jų bendrakeleiviams. Jei šitokiam bendradarbiavimui pasiduotume, tai būtų lygu savosios tautos išdavimui. Saugokimės ir kitus saugokime.

Spaudoje ir gyvenime

"KOVA SU RELIGIJA SUNKI"

Komunistų laikraštis "Laisvė", leidžiamas Ozone Park, N. Y., Nr. 62 išspausdino iš Lietuvos Jono Simkaus, vieno iš labiausiai okupantams pataikaujančio rašytojo, laišką vienam brukliniečiui. Laiške rašoma, kad dabar Lietuvoje labai rūpestingai vedama kova prieš religiją, bet vis dėlto dažnai ji būna nesėkminga. Anot jo: "pas mus Lietuvoje kai kur religininkai sugeba daryti moralinį spaudimą ateistams ir silpninti ateistinę veiklą. Kova su įvairiomis religijomis tebėra sunki. Rašytojai per paskutinius metus gerokai susilpnino antireliginę tematiką savo kūriniuose. Mat, ryšium su stalininio kulto naikinimu kai kas ėmė galvoti, kad ir kova su religijomis yra dogmatizmas ir nenorėdami būti apšaukti senoviskumais, beveik visi neliesti religijos klausimo."

Visiems žinoma, kad kovotojai prieš religiją savo tarnyboje okupuotoje Lietuvoje turi ir spaudą, ir teismus, ir policiją, net ir kalinimus bei tremimus. Ir tai dar jiems kova su religija sunki, o visiškai beginkliai religininkai vis

dar įstengia daryti spaudimą net ir okupuoti sėbrams. Tai tik reikšmė, kad religija yra tiesa ir kad prieš tiesą policinėmis priemonėmis sunku kovoti.

Ir okupuotąjį kontroliuojamąjį Vilniaus "Tiesoj" nr. 179 VI. Niunka rašo: "kartais mūsų ateistinė propaganda nepasiekia pagrindinės tikinčiųjų masės. Kartais mes norime tikintįjį iškaroti, kaip sakoma, vienu užsimojimu padaryti įsitikinusių ateistų..."

Gerai, kad prisipažįstama, kad ta antireliginė kampanija yra okupuotą diriguojama ir kad ji daugeliu atvejų nesėkminga. Argi žmonės nemato, kad bedievybės apastalai vartoja tokią kruviną prievartą Lietuvoje?

Toliau tame pat "Tiesos" numeryje pripažįstama, kad "Bažnyčia stengiasi sumoderninti savo veikimą". Tuo gi tarpu jos persekiotojai komunistai vartoja tuos pačius Nerono, Diokleciono ir kitų tirųjų išrastus metodus. Jau jie ir patys ima praręgti, kad daug

(Nukelta į 4 psl.)

Kam toks "žaidimas" pavojingesnis — JAV ar Sovietams?

VYTAUTAS VARDYS

Kennedy nusiginklavimo reikalą pabrėžė dar labiau, nei generolas Eisenhoweris. Jis net įsteigė atskirą įstaigą nusiginklavimui planuoti. Kol kas, kaip žinoma, niekas iš pasitarimų su sovietais neišėjo. Vienas reikalas tačiau yra spaudžiamas labiau už kitus: tai susitarimas dėl atominių bombų bandymo. Sovietams sulaužius 100 tokių postų, o dabar sutiktų su 80. Tačiau rugp. 10 jau buvo paskelbta, kad sovietų Zorinas ir buvo organizuotas tam pasipriešinimas JAV (Anglijoje lordas Russell organizavo ir visokias eisenas šūkiu "geriau raudonas, negu lavonas"), tačiau bandymai buvo pradėti. Tuo pat metu Kennedy paskelbė siekias susitarimo uždrausti tolesnius bandymus. Tačiau, kaip žinome, sovietai nekreipė į tai dėmesio ir, nežiūrint Kennedy siūlymų, pradėjo naujus bandymus. Dabar Kennedy atstovas Dean Genevon nusivėžė dar naujesnius prezidento siūlymus, kurie buvo įvairiai interpretuojami.

Kokios pozicijos?

Kokia Sovietų Sąjungos ir JAV pozicija atominių bandymų nutraukimo reikalu? Trumpai sakant, sovietai sakosi sutinką nutraukti bandymus ir su tinka, kad tokių bandymų nutraukimą prižiūrėtų tarptautinė komisija. Bet toji komisija galėtų atvykti tikrinti į sovietų kraštą ar į kurią kitą šalį tik šalies vyriausybės pakviestas. Kitaip tariant, jeigu, sakysim, JAV ir Britanija įtarytų, kad sovietai bando karo atomus slapta, jie negalėtų vykti į Sovietų Sąjungą patikrinti, jei sovietai jų nesikviestų. JAV nori nutraukti bandymus ir sukurti efektyvią tarptautinę inspekciją, kuri būtų vykdoma tarptautinės kontrolės postų, įkurtų susitariančių partnerių šalyse; tos tarptautinės komisijos galėtų savo nuožiūra nuvykti patikrinti įtartinų pasitarimų. Sovietai tokią sistemą laiko šnipinėjimu.

Prieš savaitę Kennedy pasiūnė Dean atgal į Genevos konferenciją nusiginklavimo reikalais (sovietai tą konferenciją vadina "18-kos konferencija", tačiau joje dalyvauja tik 17 tautų, nes prancūzai atsakė) su

naujais siūlymais. Esmėje tie siūlymai yra panašūs. Dabar Amerika siūlo bene tokį principą: jei sovietai sutinka garantuoti tarptautinėm komisijom teisę tikrinti visus įtartinus atsitikimus, JAV sutinka su mažesniu skaičium kontrolės postų ir mažesniu skaičium kitokių tikrinimų. Spėliojama, kad pirmą JAV reikalavusios 100 tokių postų, o dabar sutiktų su 80. Tačiau rugp. 10 jau buvo paskelbta, kad sovietų Zorinas ir buvo organizuotas tam pasipriešinimas JAV (Anglijoje lordas Russell organizavo ir visokias eisenas šūkiu "geriau raudonas, negu lavonas"), tačiau bandymai buvo pradėti. Tuo pat metu Kennedy paskelbė siekias susitarimo uždrausti tolesnius bandymus. Tačiau, kaip žinome, sovietai nekreipė į tai dėmesio ir, nežiūrint Kennedy siūlymų, pradėjo naujus bandymus. Dabar Kennedy atstovas Dean Genevon nusivėžė dar naujesnius prezidento siūlymus, kurie buvo įvairiai interpretuojami.

Kritika JAV

Kennedy naujas siūlymas buvo kritikuojamas ir Amerikoje. Kongreso respublikonų vadai Dirksen ir Halleck pavadino naują prezidento žygi pavyzdžiu, kaip nereikia elgtis su sovietais. Girdi, prezidentas nuėjęs su kepure rankose sovietų malonės prašyti, jiem nuolaidas siūlydamas. Panašiai pasisakė ir gubernatorius Rockefelleris. Jo nuomone, Kennedy vis labiau artėja prie sovietų pozicijos. Kennedy oficialiai paaiškino, kad tokį "nusileidžiantį pasiūlymą" leidę padaryti patobulinti moksliniai metodai atominiam bandymam užregistruoti.

Kieno pusę teisybė? Kennedy, atrodo, teisia žaidimą su sovietais, vis siūlydamas naujų nuolaidų. Tuo jis gali tikėtis laimėti viešąją opiniją neutrąliose kraštuose ir pačioje Amerikoje, kur liberalų tarpe dažnai norima išvis nuo atominių bandymų atsakyti. Tokiu būdu būtų galima įrodyti, kad iš tikrųjų sovietai kalti dėlto, kad bandymai tebevyksta. Tai laimės Amerikai draugus, pastatys nekomunistinį pasaulį JA Valstybių pusėje. Šalia to, tokiu būdu su sovietais galima vis kalbėtis, laimėti laiko ginclavimuisi, neperaštrinant padėtis, kad dabar nebūtų karo. Nesikaibant — būtų dar blogiau.

Kritikai gi sako, kad tokios Amerikos nuolaidos šituo klausimu ne laimi draugus, bet greičiausiai sukelia (kad ir klaidingą) nuomonę, jog Amerika daro nuolaidas dėl to, kad jaučiasi silpnėjanti. Tokiu būdu, JAV prestižas smunka žemyn. Kas vadina "18-kos konferencija", neturi prestižo, paremto stipčiau joje dalyvauja tik 17 tautų, nes prancūzai atsakė) su

labiau įsibrąsinti ir galvoti, kad JAV kada nors tikrai pilnai priims sovietų planą, nes spiriasi vis mažiau. Tokiu būdu skatinamas vietų atkaklumas.

Kas teisus?

Kad ir yra tiesos administracijos žmonių argumentuose, tačiau reikia, atrodo, sutikti su kritikaiis. Pavojus prarasti draugus yra didesnis, negu juos laimėti. Žinome, kad Genevos konferencijoje vadinami "neutrąliji" priėmė sovietų projektą, kaip diskusijų bazę. Tai, kaip dabar juos beatsvėri, jei jie jau su sovietais. Neatrodė, kad nuolaidomis sovietams.

Kita vertus, Chruščiovas Kennedy Vienoj sakė, kad Kennedy prieš dėl Laoso klausimo tokio pat sprendimo kaip ir Chruščiovas. Taip ir atsitiko. Ar jis panašiai nepagalvoja ir apie bandymų nutraukimą? Trečia, yra dar pavojaus, kad Kennedy administracijoje bent kai kurie žmonės iš tikrųjų tiki, jog su sovietais susitarimas dėl bandymų nutraukimo (bent!) yra labai galimas ir realistiškas ir iš "žaidimo" jiem tas susitarimas gali pasidaryti be galo rimtu reikalu. Tegu tai ir skamba ciniškai, tačiau tai būtų didžiausioji bėda: įsitikinimas, kad su sovietais reikia ne "žaisiti", norint laimėti laiko, per kurį gali atsitikti daug kas sovietams nenaudingo, bet kad iš tikrųjų, yra atėjęs laikas daryti "taiką" bent kai kuriose srityse sovietų sąlygomis.

Raudonasis "liberalizmas"

Ar duoda jis pagrindą viltims į bolševizmo evoliuciją?

PRANAS DAILIDĖ

Chruščiovas, atrodo, yra davęs Sovietijos piliečiams daug naujų fizikas Kapica prikišo savoj gyvenime kaip Stalinas. Partijos varžtai yra žymiai atleisti tų piliečių nuolatinio sekimo, tiek teroro priemonių taikymo požūri. Netikėti suėmimai nakties metu yra beveik išnykę, negirdėt ir apie suimtųjų dingimus be žinios, kaip kad būdavo prie Stalino. Apstojo kalbos ir apie kankinimų kameras, kuriose būdavo išgauti suimtųjų prisipažinimai nebūtuose nusikaltimuose. Patsai Chruščiovas nežūdo savo politinių priešų, o tik šalina juos iš atsakomųjų vietų. Sovietų teismai gali labiau žiūrėti įstatymų, ir Sovietų gyventojas pirmą kartą po 1917 m. revoliucijos pradeda jausti tų įstatymų buvimą.

Toks Chruščiovo režimo liberalizmas sudaro žymią permainą Sovietų gyvenime. Užgaitas Sovietų pilietis, kuris prie Stalino buvo nustojes šypotis, ir kuris net savo artimųjų tarpe nedrįsdavo atvirai prisitarti apie kruvinąjį bolševikų režimą, dabar pamažu atsigauna nuo jo slėgusio teroro. Sovietų inteligentijoje, kurią Stalinas buvo beveik išnaikinęs, pradeda reikštis idėjinis atgimimas, o drauge su juo ir laisvare gana žymia savo skaičiumi turtuolių klase, kuri nuolat didėja. Tie sluoksniai nori naujai kuriais atvejais ta kritika

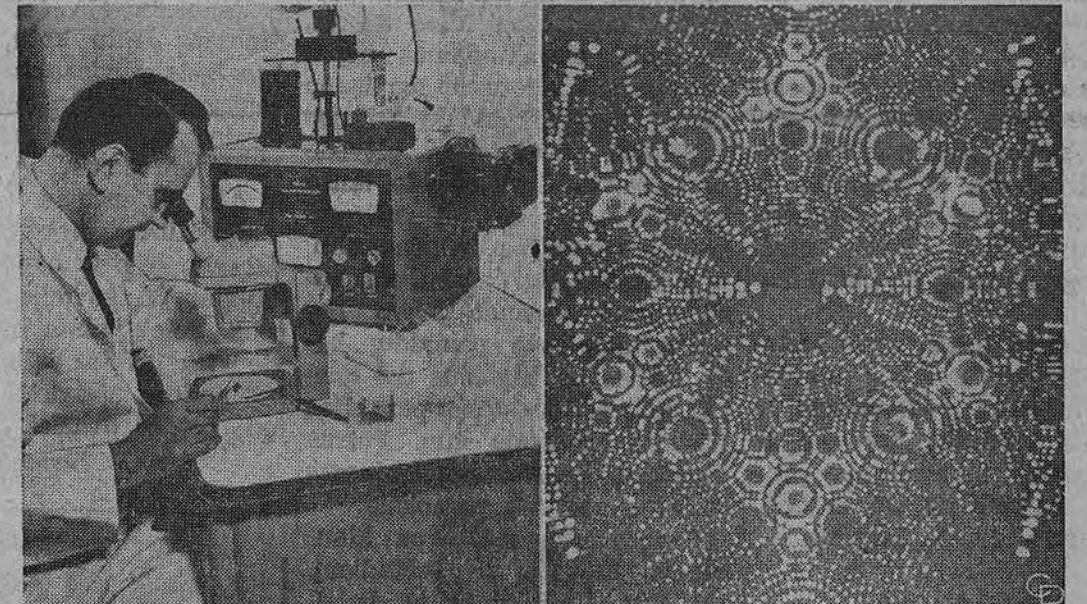
paliečia net raudonąją šventovę — marksizmą. Garsusis Sovietų fizikas Kapica prikišo savoj straipsnyje marksizmui, kad jo dogmos trukdo mokslo pažangai, ir sukėlė didelius ginčus dėl to straipsnio spausdinimo, kol patsai Chruščiovas jo neužgyrė.

Iš to liberalizmo kai kas Vakaruose darosi toli siekiančias išvadas

Raudonųjų varžtų atleidime norima matyti bolševizmo posūkį į seniai laukiamą evoliuciją, kuri galėtų priartinti Sovietų režimą prie civilizuoti visuomenei priimtinos santvarkos. Tokios viltys yra paremtos tuo sumetim, kad ir bolševikai yra žmonės su visomis žmogaus geromis ir blogomis ypatybėmis. O žmogui yra įprasta siekti geresnio gyvenimo. Tas siekimas nepasiduoda jokioms doktrinoms, jokioms teorijoms. O viena iš būtinų gero gyvenimo sąlygų yra laisvė. Dėlto kai kurie politikai Vakaruose tikisi, kad anksčiau ar vėliau Sovietų gyventojai pasigės tos laisvės ir pradės jos siekti.

Patį Chruščiovo liberalizmą tie politikai taip ir aiškina. Nes faktas yra, kad Sovietuose valdantieji sluoksniai jau yra sudarę gana žymią savo skaičiumi turtuolių klase, kuri nuolat didėja. Tie sluoksniai nori naujai kuriais atvejais ta kritika

(Nukelta į 7 psl.)

Atomai, padidinti 2,700,000 kartų. Naujas ypatingo galingumo Muller Field ionų mikroskopas parodo dabar atskirus atomus, kurių anksčiau nebuvo galima matyti. Kairėje matome Chicagos mokslininką, kuris naudojamas paprastu mikroskopu atskiria dalelytę metalo, paskiau dešinėje parodoma per naująjį mikroskopą. Matomas beveik tobulas tungsteno kristalas; taškai, kurie sudaro tą "piešinį", yra atomai, padidinti 2,700,000 kartų.

VYTAUTAS VOLERTAS

UPĖ TEKA VINGIAIS

ROMANAS

— Jaunas buvo ir apsiriko, — užstojo Jasaitis gailėdamasis, kad žaidžia palietė. — Vaikas norėjo iš vokiečių nagų ištrūkti, o kelio atgal nėra. Juk pažįsti komunizmą, žinai, kokia jo tvarka.

— Neišteisiinsi! Kas okupantui pataikauja, yra išgama!

Tomas bandė vienon, kiton pusėn sukkti, tačiau Jonuška susinervino, ir kalba nesirišo. Lyg nepažįstami žmonės, susitikę pakely, blaškėsi žodžiuose, bijodami, kad ko bereikalingo nepasakius, o tylėti juk nebuvo kaip. Sutrukėdė laiką, ir terliokis, lyg su mažu vaiku, pyko širdyje Jasaitis.

Vyrus išgelbėjo Julija, kviesdama pietums, ir Jonuška atsigavo, ėmęs grožėtis Jasaičių namais:

— Puikiai įsitaisęs! Retas išikūrė, kaip pats.

Dabar atėjo Tomo eilė. Dideliu užsidegimu aiškino namo gerąsias puses, vedžiojo iš kambario į kambarį, rodinėjo kiekvieną smulkmeną, dėstė, kiek darbo įdėta, čiulbėjo tarsi motina, pirmuoju kūdikiu kaimynams besidžiaugdama. Net kieman Jonuška išsitempė. Ėjo nuo krūmelio prie krūmelio, pasakojo jų istorijas, o kai grįžo vidun, pamaldžiai sudėjo rankas ir užbaigė:

— Per darbą prieteliau, per vargą. Veltui neatėjo. Kiti daugiau pailsi, atsikvepia, o man nėra kada ssnarių atleisti.

— Taip, taip, be darbo nieko nepadarysi, — pri-

tarė Jonuška. — Tačiau ir dirbant ne vienodai laimi. Reikia sąlygų. Paimk likusius Lietuvoje... Vargsta daugiau už mus, o gyvena kaip elgetos.

"Vėl suka atgal, lyg kitokios kalbos nebūtų", pamastė Jasaitis, tačiau garsiai sutiko:

— Žinoma, ne kaip ten jiems. Tačiau pagelbėti negalime.

— Šiandien mūsų pagalbos tiesiogiai neįmanoma, bet rankų neprivalome nuleisti. Kas būtų, jei nurimtumė, jų atsižadėtume? Reikia stengtis, rūpintis, duris klabenti. Jei gražuojai neatsidaro, bendrom jėgom peičias versti! Ne, ne, taip lengvai nepasiduosime. Krutėsime, kol komunizmas sužlugs. Rusai tik laukia, kad nutiltum.

— Kiek prikurtėsi... Maža tauta esame. Šiais laikais tik stipriausieji gyvena.

— Jėga laimi trumpam laikotarpiui, o mūsų pusėje tiesa ir teisė!

— Nesulauksim tokių laikų... Ne, ne. Iš visko matosi.

— Nereikia žiūrėti per juodus akinius, — nesutiko Jonuška. — Pats gerokai palinkai pesimizman. Žmonės nesimato, iš namų neišeini, lyg tavęs gyvo šioje žemėje nebūtų. Anksčiau lengvai nepasiduodavai.

— Ir aš taip sakau, — įsiterpė Julija. — Pasiskeitė mano Tomas, suseno, aptingo.

— Kitoks gyvenimas, kitas ir žmogus, — atrėžė Jasaitis, aiškiai parodydamas nepasitenkinimą. — Padebesimis neskradai, žiūriu realiomis akimis ir žaidimui nemėgstu. Laiko gaišinimas! Grynas laiko gaišinimas!

Ir vėl nutrūko kalba, vėl reikėjo įieškoti žodžių, kad išsigelbėtų iš keblios tylos. O prieš daugelį metų, Jasaičiui su Jonuška susitikus, liežutis neužsikirsdavai! Žodžiai patys atėdavo, lyg kregždės sulėkdavo iš kažkur, linksmai klegėdamos ir žaisdamos. Reikėdavo tik laiko, kad viską išsakius, tik kantry-

bės, kad leidus prieteliui išsikalbėti, pačiam neprasižiuos.

— Gyvenimas kitoks, — patylomis svarstė Jonuška. — Visai kitas. Teisybė sakant, nėra gyvenimo, tik kažkoks buvimas, laukimas tuštumoje.

Virtuvėje lašėjo silpnai prisuktas čiapas, lyg laikrodinis, lašų tikėjimu sekundes skaičiuodamas. Jie su dideliu dėmesiu klausė šito lašėjimo, nes kalbai žodžių rasti buvo sunku. Nuo žiopčiojimo pavargęs, Jonuška išsitarė:

— Su reikaliuku būsiu užsukęs. Pasitaikė graži diena, tai pasinaudojau. Matai, aukas šalpai rinkinėjau. Sakau, gal išmesi kokį centą.

Jasaitis susitraukė, susigūžė, lyg narvan istumtas, ir negalėjo atgauti žado.

— Ne kiek tų pinigų susidaro, bet vis geriau, kaip nieko, — tęsė Jonuška. — Jei savi nepagelbėsi, iš svetimų nėra ko tikėtis. O vargstančių turime. Tomas pasilenkė įieškoti po stalą žemėn nukritusio šaukšto.

— Patį vis aplenkėdavo dėl tolimo kelio. O aš pamaniau, kad bus gera proga apsižvalgyti, kaip prieteliai gyvena.

— Žinoma, tiek laiko nesimatė, — numykė Jasaitis. — Su reikalu eisis blogiau. Pataikė, kai namuose cento neturiu.

Julija žvilgtelėjo į vyrą ir buvo prasižiuojusi, bet šis pasikasė prie ausies ir tęsė:

— Vakar mieste važinėjome ir išleidejom. Tai to reikėjo, tai to. Žinai, šeimoje gyvenant... Bėdų daugiau, kaip pinigų.

— Lyg būtų gaila kelio grįžtant tušiomis...

— Pats kada padusiu, kur sutikęs. Šiandien tokią dieną, kad tušti namuose sėdime...

— Ką darysi, jei taip išėjo, — apgailestavo Jonuška ir atsivėikino.

(Bus daugiau)

KŪRYBINGO POILSIO DIENOS

Šeštoji Lietuvių Fronto bičiulių ir svečių poilsio ir studijų savaitė

Prieš šešetą metų Lietuvių Fronto vadovybės buvo nutarta pabandyti suorganizuoti vasaros metu stovyklą, kuriose būtų prasmingai praleidžiamas trumpas atostogų laikas, praturtinant savo dvasią, pailsint ir pabendraujant. Tokios stovyklos susilaukė pasisekimo ir šįmet jau buvo šeštoji, kuri įvyko Kanadoj lietuvių vasarvietėj Wasagoj, ant gražaus Georgian Bay ežero kranto, tolimoje dunksant Melyniesiems kalnams.

Maironį prisimenant

Stovykla pradėta rugpiūčio 5 d., kada sekmadienį po trečiųjų šv. mišių Gerojo Ganytojo parapijos patalpose buvo atidaryta keturių dailininkų paroda, apie kurią plačiau rašoma šios savaitės Draugo kultūriniam priede.

Pati stovyklos atidarymo pradžia sutapo su toje vasarvietėje baigusio stovyklauti Toronto jaunimo stovyklos uždarymu. Ta proga suruoštas koncertas Maironiui paminėti, kurio metu paskaitą apie Maironį skaitė prof. Juozas Brazaitis, išryškindamas Maironio poezijos reikšmę ankstyvesnėms ir dabartinėms kartoms ir lietuvių raštijai. Koncertą davė jaunųjų stovyklautojų choras, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus. Minėjimas, kurį trumpa kalba pradėjo dr. Vyt. Majauskas, susilaukė gausaus dalyvių skaičiaus ir tiek paskaitininkas, tiek jaunieji menininkai buvo nuosirdžiai įvertinti.

Po koncerto įvyko susipažinimo vakaras, kur turėjo dešimtys seniai nesimačiusių bičiulių ir svečių iš Kanados ir įvairių JAV miestų susipažinti ar atnaujinti pažintis, pasidalinti įspūdžiais ir pasilinksinti.

Pirmadienį toliau buvo tęsiamas Maironio epochos aptarimas kur tema "Filosofinis ir socialinis klimatas lietuviui ir intelektualui maironinėje praeityje", kalbėjo dr. Jonas Griunius ir kun. dr. A. Baltinis.

Kūrėjo padėtis

Antradienį įdomią paskaitą skaitė dr. J. Griunius apie lietuvių rezistentišką vokiečių akimis. Šimtinė klausytojų turėjo progos išgirsti, kaip vertina mūsų lietuvių pasipriešinimą vokiečių spauda. Trečiadienį buvo kalbama vėl apie tėvynę ir joj pasipriešinimą rezistentišką mene. Kalbėjo dr. J. Griunius ir Al. Baronas. Diena vėliau buvo kalbama tema Kūrėjas lietuvis Maironio epochoj ir dabartiniu metu. Gerai paruoštą paskaitą skaitė rašyt. J. Kralikauskas, apibrėždamas lietuvių kūrėjo uždavinius. Panašia tema kalbėjo dail. Valius ir Al. Baronas. Buvo svarstoma, kodėl lietuvis kūrėjas anuo metu galėjęs rašyti rusiškai, o dabar galis rašyti angliškai rašo lietuviškai. Ši tema išsukė nemažą diskusiją. Jose dalyvaudamas prof. dr. A. Klimas pažymėjo, kad šandien lietuvis inteligentas, dirbdamas universitete, turi didelę dalį energijos skirti tiesioginiam darbui ir tuo pačiu turtinti ne lietuvių, o amerikiečių kultūrinį lobyną. Iš įdomaus dail. T. Valiaus pranešimo paaiškėjo, kad lietuvių dailininkai tremtyje iš svetimų įstaigų gavo apie 40 premijų.

Po diskusijų apie kūrėjo padėtį čia ir anapus, įvyko literatūros vakaras, kuriame pasirodė rašyt. J. Kralikauskas, paskaitydamas ištrauką iš premijuoto romano. Po jos skaitė, daug nuosirdžios drąšos parodžiusi, eilėraščius ir kupletus

dr. Paplauskienė. Albinas Valentinas paskaitė įdomią humanistišką pasaką apie karalienės alų, o Al. Baronas novelę apie grabdirbį. Pabaigai Al. Baronas paskaitė pluoštą humoristinių eilėraščių. Pranešinėjo V. Birietas.

Kova dėl laisvės

Rugpiūčio 10 d., įvykusiuose pranešimuose tema "Lietuvių Bendruomenė ir kova dėl laisvės", kalbėjo PLB pirm. dr. J. Sungaila. Ilgesniame žodyje dr. Sungaila pažymėjo, kad LB privalo dirbti visose srityse ir visur, kur tik lietuviškasis reikalas kviečia. Apie lietuviškuosius laisvinimo veiksmus kalbėjo V. Vaitekūnas, jį parėmė J. Kojelis. Iškilusiose diskusijose ilgesnį žodį tarė dr. P. Kisielius, išskeldamas gerąsias ir blogąsias mūsų laisvinimo organų ir organizacijų puses.

Po diskusijų, kurioms vadovavo dr. A. Damušis, prieita išvada, kad reikia remti Liet. Bendruomenės veiklą ir pažymėta, kad jos koordinacinės pastangos tesiekia laisvinimo darbe vienybės ten, kur jos nėra.

Vakare įvyko įspūdingas partizano minėjimas. Apie porą šimtų žmonių išsiriškiavo su degančiomis žvakutėmis procesijai, giedodami "Dievas mūsų prieglauda". Procesijoje dalyvavo eilė mažųjų ir keletas kunigų. Prie dr. Sungailos uždėto laužo, šalia simbolinio partizano kapo, žodį tarė dr. A. Damušis, išryškindamas neįsivaizduojamą lietuvių partizano auką. Dangų spindėjo šviesios rugpiūčio žvaigždės, plevėno žvakelės, aukštyn skrido laužo kibirkštys, visa tai užkrėtė kažkokia mistika ir gauduliu, jaudinančiu ligi ašarų. Ši susikaupimo valanda buvo lyg pratęsimas ryto pamaldų, kada mišias už žuvusius dėl laisvės aukojų Šv. Jono parapijos Toronte klebonas kun. Petras Užubalis, po to pasakydamas tikrai sugestyvų pamokslą.

Pavergtosios Lietuvos klausimais kalbėta ir šeštadienį, kai Vyt. Vaitekūnas ir dr. J. Vaisnora skaitė gerai paruoštas paskaitas apie dabartinę Lietuvos padėtį ir okupanto kėslus.

Intelektualas Amerikoje

Bene vienas įdomiausių pasėkusių buvo tema Filosofinis ir socialinis klimatas lietuviui intelektualui Amerikoje. Šia tema skaitė paskaitas dr. A. Musteikis, dr. A. Damušis, Gerardas Balčiūnas ir dr. A. Klimas. Visi gerai susipažinę su šio krašto mokyklomis ar įmonėmis, davė labai įdomių lietuvių inteligento vaizdą ir sąlygas Amerikoje. Visų paskaitos buvo paruoštos moksliskai, atskleidžiančios eilę intelektualo problemų ir jaunojo lietuvių inteligento tarpimo sąlygas šioje aplinkumoje. Prieita išvada, kad šandieninis technikos specialistas tampa technokratu, be didesnio išsilavinimo. Tai pažymėjo ir dėstą šio krašto universitetuose dr. Klimas ir dr. Musteikis, susiduria su lietuvių studentais ir mok. J. Rinkūnas, dėstąs Kanados mokykloje.

Rugpiūčio 11 d. įvyko koncertas, kuriame dalyvavo apie 250 svečių ir kur programą atliko kanadiečiai solistai Vacl. Ziemelytė ir Vacl. Verikaitis, su pasisekimu sudainavę eilę kūrinių ir Al. Baronas, paskaitė humoristinių eilėraščių. Šiuo koncertu ir buvo baigta studijų savaitė, sulaukus nemažo pasisekimo. Užbaigiamąją kalboje dr. Vyt. Majauskas

Dr. Vyt. Majauskas toria žodį uždarydamas stovyklą.

pažymėjo, kad visas mūsų darbas ir veikla buvo skirtas praturtinti dvasiškai, sustiprinti fiziškai, kad galėtume geriau ir sėkmingiau dirbti kultūrinį ir visuomeninį darbą mūsų brangios tėvynės labui.

Darbai ir pramogos

Be abejo, stovyklą organizuojant įdėjo daug darbo kanadiečiai Vyt. Aušrotas, Vyt. Krikščionas, J. Andrusis ir deitrietis dr. Vyt. Majauskas. Visus mieliai nuteikė kun. Petro Užubalis, stovyklos kapeliono, o ir visų kanadiečių, draugiškumas. Puki ganta, giedras visą savaitę oras, sudarė nemažą malonumo svečiams iš Amerikos ir kitų vietų. Kadangi visą laiką tuo metu vyko paroda, tai dalyviai turėjo progos įsigilinti į modernųjį meną. Du paveikslai išleisti dovanų ir juos laimėjo Montvila iš New Yorko ir J. Prakapas iš Toronto.

Vakarais ėjo laikraštis vadinamas Irklo kotu, kuris atpasakodavo visą stovyklos gyvenimą ir paskaitas iš linksmosios pusės. Jį redagavo dr. K. Ambrozaitis, Al. Baronas ir Alb. Valentinas.

Paskaitose siekė virš šimto dalyvių, o pramogose dvišimtai daugiau, ir daugelis pritarė, kad toks kolektyvinis poilsis nėra vien tik tuščias laiko leidimas, bet padeda atsigauti ne tik kūnui, bet ir dvasiai.

Leonas Galinis

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai
talsas 12 patarnav. vietoje \$3.00
už dirbtuvės darbą—\$10.00 ir da-
lyja Pigios pavėkslinės tempas

J. MIGLINAS
2519 W. 69th St. II a. PR 6-1063

PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

Kasdienybės kronika

Karo lauko gyvybės sargai

KĘSTUTIS GAIDŽIUNAS

Tai yra vyro darbas. Ir kada nors asmens gyvybė gali priklausyti nuo šio atlikto darbo kruopštumo. Tai buvo įsidėmėtini žodžiai, kasdien kalami 131 sanitarinės kuopos kariams.

Ši kuopa, Tautinės Gvardijos dalinys iš Xenia, Ohio, praeity metų spalio mėnesį pašauktas aktyvion tarnybon, dalinosi pareigomis mobilizacijos metu. Prie šio dalinio buvo prijungta visa eilė pavienių aktyvion tarnybon pašauktų rezervistų iš Ohio, Kentucky, Pennsylvania, Maryland, West Virginia ir New Yorko valstijų. Ir aš buvau tų pavienių rezervistų tarpe.

Tai buvo vienas iš šio tipo dviejų dalinių aktyvioje tarnyboje, nes dalinio uždavinys pilnai gali pasireikšti tik karo ar didžios nelaimės atveju.

Dalinio misija: neštuvais evakuuoti sužeistuosius iš nelai-

mės vietos į karo lauko sanitarinius automobilius, helikopterus, pirmosios pagalbos punktus ar karo lauko ligonines.

Kuopos vado žodžiais, "dalinio vyrai turi mokėti ir pajėgti atlikti viską, ką atlieka pėstininkai. Korėjos karo metu per daug buvo pareikalauta medikų aukų — mes nenorime, kad tas faktas vėl pasikartotų".

Nors 131 kuopa buvo sanitarinis dalinys, nemaža apmokymo dalis susidėjo iš pėstininkams labai artimų dalykų — žemėlapių naudojimas kompasu pagalba, taktiniai žygiai ir stovyklavimas, mažų dalinių apsauga, oro ir žemės puolimo apsauga, antiinfiltracija ir partizaninis karas, apsauga cheminio, biologinio ir radiologinio karo atveju, susipažinimas su ginklais ir t.t.

Didžioji apmokymo dalis buvo atlika laukuose, karo aplinkybėse, kur vyrai valgo ir miega, neatsižvelgiant į palankų ar nepalankų orą.

Kovos atveju kuopos keturių vyrų komandos susidurtų su įvairiomis problemomis ir uždaviniais. Pavyzdžiui pėstininkas yra sužeistas. Prie jo kuopos paskirtas sanitaras suteikia pirmąją pagalbą, kol atsiras tolimesnė profesinė medicininė priežiūra. Bet sanitaras negali ilgai užtrukti. Jis patraukia sužeistąjį patogesnėn ir saugesnėn vieton ir skuba toliau su savo kuopa.

Dabar atsiranda evakuacijos komanda. Kulkos švilpia iš visų pusių, patrankų šoviniai sprogsta suradę savo taikinius. Gal būt, komanda su savo penkiolika svarų neštuvu negali prieiti prie sužeistojo. Tada vienas sanitaras nušliaužia prie sužeistojo, pririša jį prie savęs diržu ir, colis po colio šliauždamas, grįžta atgal prie laukiančios ir pasiruošusios komandos. Tai nelengvas darbas, ypatinai, jei sužeistasis sveria 200 svarų...

Atgabentas sužeistasis dar kartą patikrinamas. Gal reikia pataisyti tvarsčius, o gal reikia žaizdą visai iš naujo perrišti. Kiekvienas komandos narys yra kvalifikuotas sanitaras — civiliniame gyvenime jo mokslas atitinka praktiškai slaugei.

Evakuavimo komanda turi paskirtą susitikimo punktą su tolimesne motorizuota transportacija. Tai gali būti už poros šimtų jardų ar net už kelių mylių. Saugodama ne tik nenumesti, bet ir per daug nesukrėsti

sužeistąjį, laikas nuo laiko tikrintama jo padėtį, prarasdama kiek galima mažiau laiko, komanda pajuda gyvybės gelbėjimo žygiui.

Jie žino, kaip kopti ir nusileisti stačiomis kalvomis, kaip perieiti siaurais tarpekliais, kaip persikelti per upes ir upelius, kaip panaikinti sutinkamas keltyje kliūtis, o, reikalui esant, ginklais prasimušti į susitikimo vietovę. Karo lauko sanitarai dabartiniu laiku jau apmokomi su ginklais, ir nemaža jų dalis yra taiklūs šauliai.

Jei trūksta reikalingų įrengimų, komandos nariai apmokomi improvizacijos metodu. Pavyzdžiui, vietoj neštuvų, galima pa naudoti lentą, duris ar net tre-

EXPERT REMODELING AND REPAIRS
Modern Kitchens & Bathrooms
Dormers, Room Additions &
Home Maintenance Service,
NO MONEY DOWN
Institutional Repairs
Up to 5 Years to Pay
RIVERDALE
HOME IMPROVEMENT
W. & E. DeWitt
VI 1-1270 VI 9-8458

jeta ant plonų medelių kamienų suvertų švarkų.

Devynis mėnesius mokėmės, šaudyjom atmintinai žinoti: ką turėj, tvarstyti sulaužytus kaulus, griūti į artimiausią pataikantį griovį, kasti apkasus, sustabdyti kraujavimą, sumazinti skausmą...

Karo lauko sanitaras turi turėti greitą orientaciją, aukštą patvarumą, nekasdienišką išradingumą ir stiprią nugarą.

Turbūt, visai neperdedant, galima sakyti, kad nė viena epidemija nėra taip išsiplatinusi, kaip liežuvas. Jis kalba visomis kalbomis, visomis tarmėmis, pradedant skalbyklų žargonu ir baigiant rūmų akcentu; jis yra toks pat dažnas svečias "teisingųjų fariziejų", kaip ir visai paprastų multinukų. Liežuvas yra daugiau išspaudęs ašarų už visas maro ir choleros epidemijas. Jis prazudo ne tuos, kurie juo serga, bet kitus! Kiekvieno krikščionio besalyginis principas turi būti: apie kitą aš sakau kas gera. Jei nežinau nieko gero, kamgi men reikia žinoti apie jį, ką nors blogo, jei emano pareija, vieta to nereikalauja.

E. Fiedler

Paskolos, perkant namus, daromos ilgesm terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
AUGUST — RUGPIŪCIO 16, 17, 18 D. D.

STOCK 10 YR. OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.98
BARON VON KLUEG IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth \$3.89
DA SILVA 10 YR. OLD PORTUGAL BRANDY	Fifth \$3.39
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth \$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle	\$1.19
KENTUCKY GENTLEMAN KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY	Fifth \$2.98
KRUPNIK (HONEY PUNCH) 70 Proof	Fifth \$2.98
TVARSKI 80 PROOF VODKA	Fifth \$2.59
LIME, ORANGE, CHERRY OR CHOCOLATE FLAVORED VODKA	Fifth \$2.98
PFEIFFER PREMIUM BEER Case of 24—12 oz. Cans	Case \$2.79

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKLEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LaFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.

VALANDOS: PIRM. IR KETV. .... 9 v. r. iki 8 p. d.
ANTRAD. IR PENKT. .... 9 v. r. iki 5 p. d.
SESTAD. .... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

- Mokame pašto išlaidas už santaupų atsiuntimą
- Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
- DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI • LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

ALBERT J. AUKERS, prezidentas

VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.

District Savings ASSETS OVER \$22,000,000 ESTABLISHED 1897
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

6 m. 6 kamb. mūrin. alum. lang. saus. irengt. rūšys, garaž. \$27,750. 4 but. mūrin., 2 auto garaž., alum. lang., alyv. šild., gražu pajam. nam. \$42,900. Intelligent. Šeima, 15 m. puiki 6 kamb. degintų plytų rezid., apie 40 pėd. sklyp., skoninga ir gražu. \$26,000. 2 but. 7 m. mūr. prie parko, 5 ir 4 kamb., iškelt. vamzdž. garaž., 2 šild. gazu, \$31,500. 1 1/2 aukšt., 10 m. mūr. 5 ir 3 kamb., gazu šild., garaž., sausas rūšys, prie parko, \$28,000. Taverna. Nauja, modern. didelė. Vieta, kur judėjim. ir biznis, 4 kamb. but. Praso \$34,900. 2 but. mūras, 6 ir 3 kamb. butal. garaž., daug vert. priedų, \$18,800. 7 m. 4 kamb. mūras, prie parko, nauja gatv., apsauga nuo vand., gazu šild., garaž. \$19,600. 1 1/2 aukšt. mūr. 6 ir 3 kamb. alyv. šild. mūr. garaž. \$24,500. 4 mieg. mūras, prie park., čerpių stog., plat. lotas, gazu šild. Nuderšta kaina. Nauj. 2 but. mūr. 2 po 5 kamb., garaž. vieta, 2 atskir. šild. \$39,400. Prieš park., maisto prekyb. duoda \$50,000 met. pajamų, 2 aukš. luks. mūr., 2 but., orb. apšald. \$38,500. Gage park, 3 but. mūrin., garaž. verta silyti \$26,000. Bright. pk., 2 but. mūr., atskir. šild., geros nuomos, \$22,900. Kitur: geras 3 aukšt., 3 but. mūr. tvirt. statyba, alyva šildym., garaž. \$355 nuom. kaina \$27,000. 6 kamb. mūr. gazu šild., garaž., gėra vieta, \$17,400. Biznis mūr. 2 but. ir kraut. karšt. vand. alyv. šild., garaž., metams apie \$2,500 nuom. Įmokėti 3,000. Kaina \$12,000.

K. VALDIS REAL ESTATE 2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

22 APART. MŪRAS, prie gražu parko, modern. butal. \$2,404 mėn. pajamų. Kaina tik 6.5 karto pajamos. Paskaitės. Sav. šeima penstion ir paruona Delavan Wisc. netoli Lake Geneva 33 kamb. hotel su restoranu, taverna ir 6 k. namu naujam sav. Viso 5 namai. Biznis tarp \$17-25,000 metams. Kaina \$60,000, arba mainys į mūr. namą Brighton Parke. ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC 4259 So. Maplewood Ave. Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

CICERO-PARKHOLME Mūrinis pajamų namas, 4 ir 2 kamb. Pilnas rūšys, pastogė, 2-ju auto. garažas, gazu šiluma. Liga verčia skubiai parduoti tik už geriausią pasiūlymą. Nuo 9 v. r. iki 5 v. v. skambinkit OL 6-2234

HELP WANTED - MOTERYS

PARDAVĖJOS! Darbas su žmonėmis, kurie jums patiks. Mes turim vietas šiame departamente dalinam ir pilnam laikui. Mūsų garsiosios sklyp., patalpa bei kostumų ir nuotakių salone. Jeigu turit patyrimo, čia yra proga padidinti jūsų pajamas. Reikia mokėti angliskai. Pasiūdomas šiais privalumais: 1. Grupinis apdrauda 2. Apmokamos atostogos 3. Pulkus susisiekimas tiesiog prie durų 4. Perkant rūbus - nuolaida. Kreipkitės dabar! Mes turim greit užpildyti šias pozicijas. Dėl aplikacijos ir pasitarimo atsilankyt pas Morris B. Sachs, Inc. 6416 So. Halsted Street 10 A. M. to 4 P. M.

PARDAVIMUI VASARVIETĖ

Union Pier, Michigan savininkas parduoda modern vasarnamį su pajamom iš vienos ar daugiau vietų. Puikioj vietoj. Privatus papildymis. Chicagoj skambinti HY 3-6171 ar Lakeside, Mich. 2341.

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

Išnuom. 3-ju kamb. butas su gazu šildymu, vonia ir porčiumi. 3232 S. Lowe Ave.

ISNUOMOJAMAS GERAS KAMBARYS VYRUI. Telefonuokite: HEmlock 4-1859

ISNUOM. 4 kamb. butas 1-me aukšte. Šiltas vanduo, pečius apšildymui. Suaugusiems. 1019 W. 32nd St. Yards 7-2064.

Ciceroje, 1 blokas nuo Sv. Antono bažn. išnuom. 3-ju kamb. naujai išdekoruotas butas \$65 mėn. OL 6-2233 arba OL 2-8907.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

Platinkite "Draugą" HELP WANTED - VYRAI

TOOLMAKERS MACHINISTS MACHINE OPERATORS

Excellent Pay Steady Jobs NEEDED AT ONCE FOR 1st AND 2nd SHIFTS

by this area's Fastest - Growing Contract Shop. "This is the largest and most modern Tool Shop in the entire Middle-West. - Many Company Benefits." (Additional 15c per hour on 2nd shift) Apply in person, write Dept. Lor wire immediately to: GULF COAST ENGINEERING AND RESEARCH CORP. and its Subsidiary TEXOWELL SERVICE & MACHINE CO. 3201 W. Dallas Houston 19, Texas EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

REAL ESTATE

SAVAITĖS GERIAUSI PIRKINIAI

Mūrinis 2x4 1/2 naujas, 2 šild. gazu, rūšys parengta vieta butukui, 71 ir Washington \$38,800. Mūrinis 6 kamb., perdarytas į 2 mažus butukus: 2 virtuvės, 2 vonios, 2 garažai, 30 p. lotas, sav. butas ir \$92.00 nuomos. 63 ir Rockwell, tik \$13,600. Mūrinis 6 kamb., 3 mieg. arti Maria High. naujas gazu šild., garažas, 30 p. lotas, \$17,700. Medinis 8 kamb., Brighton p., 30 p. lotas, namas gerai užlaikytas ir \$19,900. KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151

6 butų mūr. po 5 kamb. 60 pėdų sklypas. Mūr. garažas, Marquette Parko apylinkėse. \$59,900. 2 but. pajam. medin. 5 ir 3 kamb. viršūj. Plytel. vonios, gazu šildym., garaž., arti įstaigos, nužem. kaina. \$18,990. 2 aukšt. mūr. 5-6 kamb., plyt. vonios, gazu-karšt. vand. šildym., garažas, arti 64 ir Paulne. Tik \$17,900. 2 but. mūr. 5 1/2 ir 5 1/2 (3 mieg.), 5 metų senumo, "beisbord" šiluma, užbaigt. rūšys. \$41,900.

Draudimo Agentūra Patarnaujanti Visais Draudimo Reikalais J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC

VAL.: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p. 6455 So. Kedzie Avenue. Tel. Prospect 8-2233

CICERO-BERWYN

2-ju butų namas - 4 ir 4 šviešūs kambar., 45 p. sklypas. Pilna kaina tik \$9,000. Parkholme mūrinis 2 butų: 2 po 6-sis kamb., mūrinis garažas. Tvirtas mūrinis Gerai prižiūrėtas. 3 butai po 5 kamb. (3 miegamieji). Pilnas sklypas. 2 aut. garaž.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE

2737 West 43rd Street Tel. CLiffside 4-2390 4936 W. 15th St., Cicero Tel. OL 6-2233; OL 2-8907

6 kamb. namas, garažas, sodas, 2 akrai žuolynai, naujas mūr. namas Lemont, mainys 1 apartamentą, Chicagoje. Biznisi patalpa ir butas \$8,000.00. 6 kamb. mūrinis resid., šildymas gazu, \$1,500, įmokėti, už \$16,500. Puikus užmiešio gyvenimas, tai kiekvienos šeimos svajonė. P. ABROMAITIS REALTY, 1005 Porter St., Lemont, Ill., CL 7-6675

BUDRECKAS A. Norkus Real Estate

2742 W. 43rd Str. LA 3-3384 2405 W. 51st St. WA 5-5030

CONTRACTORS

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.

STATOME IVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS. ARCHITEKTAS ATLIKA PLANAVIMĄ PAGAL JOSŲ PAGEIDAVIMĄ REPUBLIC 7-8949 2301 W. 69th St. Chicago

STANKUS CONSTRUCTION CO.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų. Ofiso ir namų telefonas: PROspect 8-2018 2741 WEST 69th St. Chicago 36, Illinois

ŠILDYMAS

A. Stančiauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus. 7304 So. Rockwell Street Tel. GROvehill 6-7875

Heating Contractor

Irengia naujus ir perstatina senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turis leidimus dirbti mieste ir užmiešiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai. DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 1116 S. W. 24th St. CHICAGO, ILL. 4-FE-2 LA 5-8807

Apsimoka skelbtis "DRAUGE" nes jis plačiausiai skaitomas ir yra dienraštis. Gį skelbimu kainos siems prienamos.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

Remkite "Draugą"

KANADOS ŽINIOS

Windsor, Ont.

Dėl lietuviškos parapijos

1962 metų rugpjūčio 7 d. Drauge pasirodė korespondencija iš Windsor, pavadinta "ku riamai lietuviška parapija". Teko ir anksčiau matyti žinių iš Windsor parapijos įvairiuose laikraščiuose, tačiau nebuvo kreipiama per daug dėmesio, nes rašyti valia kiekvienam. Šį kartą tačiau, kai vykdomas Windsor bažnyčios pirkimo vaju, renkamos aukos ir platinami biletai, o minėtoji korespondencija savo tendencinga mintimi atlieka tik neigiamą patarnavimą, randu reikalo šiek tiek patikslinti. Ir tai yra skirtinga ne windsoriečiams, kurie situaciją puikiai žino, bet visiems besidomintiems Windsor kolonijos gyvenimu.

Korespondentas p. P. J. pradėjęs aiškinti Windsor parapijos istoriją, turėtų būti nuoseklus ir žinoti, kad nuo 1952 metų, pagal Pop. Pijaus XII encikliką "Exul familia", kurios dešimtmetį Londono vyskupijos lietuviai, o tuo pačiu ir windsoriečiai, minės 29 rugsėjo Delhi mieste, Windsor yra ne kapelionija, bet lietuvių tautinė (national) parapija. Ir kun. V. Rudzinskas buvo lietuvių tautinės parapijos klebonu, o ne kapelionu su klebono teisėmis, kaip kad išsireiškė korespondentas, pažymėdamas, kad parapijos dar ir dabar nėra. Parapija įkurta ir egzistuoja. Jos nereikia kurti, bet stengiamasi ją įkurdinti ir apgyvendinti po savo nuosava lietuviška pastogė, kuri Windsor yra nemaža ir kurioms dabartinis Londono vyskupas valdytojas J. Cody yra ypač palankus. Neveltui todėl Kanados nuncijus Londono vyskupiją pavadino pirmąją "Exul familia" vyskupija, nes toji enciklika joje yra geriausiai ir tobulai įgyvendinta.

Buvusiam klebonui kun. V. Rudzinskiui susirgus, vyskupo buvo paskirtas naujas kun. Viktoras Kaleckis lietuvių parapijos klebonu su teise apsigyventi ku rioje nors klebonijoje, kadangi lietuviška parapija nei savo bažnyčios nei klebonijos neturi, vyskupo buvo rekomenduota apsigyventi St. Patrick airių parapijos klebonijoje. Iš korespondento išsireiškimo, "priskirtas prie vietos St. Patrick R. C. bažnyčios...", atrodo, kad kunigas tik pripuolamai lietuviams pamaldas atlaiko ir daugiau jokio ryšio su jais neturi ir nepalaiko. Zinotina, kad vyskupas jokių priskirinių niekad nedaro, o tik paskyrimus. Taipgi jei korespondentas lankyto lietuviškas pamaldas, tai puikiai

žinotų, kad naujas kunigas i Windsorą persikėlė ne nuo gegužės 1, bet pirmas pamaldas lietuviams atlaikė kovo 25 d., antrąjį sekmadienį po kun. V. Rudzinsko/susirgimo. Ir pamaldos nuo ano minėto sekmadienio nenutrūkstamai būna reguliariai iki šiai dienai. Prieš Verbu sekmadienį buvo pravestos susikaupimo dienos, kurios baigtos agape. Tuo metu susipažinta dalinai su parapičiais ir išrinktas provizorinis komitetas. Tai buvo toli gražu prieš gegužės 1.

Rašant apie parapijos susirinkimą, korespondentas turėjo prisilaikyti principo — jei vadinami visi dalyviai, tai neturėtų būti praleidžiamų ir tuo pačiu mažinamas skaičius. Bendrai, paskaitęs korespondenciją ne windsorietis ir nedalyvavęs susirinkime, susidaro įspūdis, kad Windsor lietuviai žaidžia vaikišką žaidimą, perka, seną, apsentą vandens niekam netinkantį, griuvantį pastatą. Reikė-

Sunki pavergtos Lietuvos žmonių buitis

(Atkelta iš 1 psl.)

Pokario metais Lietuvos žmonių buvo skatinami statyti gyvenamuosius namus. Dėl už darbą atlyginimų žemumo, aišku, kad retas galėjo ryžtis statyti. Tačiau nepaprasta stoka ka butų iš kitos pusės vertė ieš kotis išieities. Ji paskelbus mitkų tautybių pavyzdžių, kurių Windsor yra nemaža ir kurioms dabartinis Londono vyskupas valdytojas J. Cody yra ypač palankus. Neveltui todėl Kanados nuncijus Londono vyskupiją pavadino pirmąją "Exul familia" vyskupija, nes toji enciklika joje yra geriausiai ir tobulai įgyvendinta.

Buvusiam klebonui kun. V. Rudzinskiui susirgus, vyskupo buvo paskirtas naujas kun. Viktoras Kaleckis lietuvių parapijos klebonu su teise apsigyventi ku rioje nors klebonijoje, kadangi lietuviška parapija nei savo bažnyčios nei klebonijos neturi, vyskupo buvo rekomenduota apsigyventi St. Patrick airių parapijos klebonijoje. Iš korespondento išsireiškimo, "priskirtas prie vietos St. Patrick R. C. bažnyčios...", atrodo, kad kunigas tik pripuolamai lietuviams pamaldas atlaiko ir daugiau jokio ryšio su jais neturi ir nepalaiko. Zinotina, kad vyskupas jokių priskirinių niekad nedaro, o tik paskyrimus. Taipgi jei korespondentas lankyto lietuviškas pamaldas, tai puikiai

Apie priverčiamų darbo stovyklas Lietuvoje

Pokario metais Lietuvoje žymiai daugiau veikė priverčiamo darbo stovyklų. Dabar jų, atvirkusių manymu, esą mažiau. Patyčioje Klaipėdoje taip pat veikia

jo ir korespondentui žinoti, kad tai nebuvo pirmas ir ne paskutinis apžiūrėjimas. Iki šios dienos apžiūrėta ne vienas pastatas ir pasirinkta bus geriausias, pigiausias ir patogiausias. Korespondencijoje bijomasi dėl išsilankymo, sumažinant šeimų skaičių ir apie tas pačias išsireiškiant be žurnalistinės etikos. Geriau yra visada prisiminti "neteiskime, kad kartais nebūtume teisiams".

Žodžiu, nors ir tendencingai parašyta korespondencija, bet ji kaip tik ir parodo, kad Windsor lietuvų parapija gali gale sieis į savo nuosavą pastogę, nes kiekvienos, kad ir labai garsios parapijos istorijoje buvo ištisia eilė nesutarimų ir net aštrių kovų už ir prieš. Tikiu, kad geri norai taps kūnu. Na, o jei tai ir neįvyktų, tai ką gi padarysi, juk "jei Viešpatys namų nestato, veltui darbuojasi tie, kurie juos stato". Korespondentų prašyčiau bent nesmukdyti vykdomo dalyko.

Kun. Viktoras Kaleckis

Windsoro liet. parap. klebonas

Persekiojami Tylos Bažnyčia nėra mirties Bažnyčia

Kard. Ferreto pamokslo santrauka, pasakyta Exul Familija enciklikos 10 m. sukakties kongrese Romoje

Kiekvienas emigrantas, tremtinys ar pabėgėlis yra turėjęs savo Erodą; tai yra turėjęs priežastį, kuri jį privertė ar paskatino pasitraukti į svetimą kraštą. Kiekvienas emigrantas turi ar yra turėjęs pereiti dykumą. Tas svetimas kraštas, į kurį jis patenka — nors tai būtų ir milijoninis miestas — jam yra tarsi dykuma. Jis ten neįsijaučia po kojomis savos žemės, nemato savos bažnyčios bokštų, negali aplankyti savo artimųjų kapų; veltui jo akys ieško jam taip brangių veidų ir ausys negali išgirsti mylimų žmonių balso.

Kiekvienas emigrantas turi taip pat ir savo Egiptą. Nepaisant rodomo svetingumo, svetimasis kraštas emigrantams visuomet lieka tas, kas šventajai Seimai buvo Egipto žemė.

Kokia didelė paguoda, kai šioje Egipto žemėje prieš emigranto akis išyla tremtinės šventosios šeimos paveikslas: Dievo Sūnus Jėzus Kristus, jo motina Marija ir Dievo išrinktasis jų globėjas sv. Juozapas. Toks emigrantas pasijunta esąs ne vienas: su juo vienišo tremties gyvenimo keliu kaip nuolatinis palydovas eina Kristus.

Jei užmiršiu tave

Be to, su kiekvienu emigrantu kaip nuolatinis palydovas yra Viešpaties Angelas. Tas Viešpaties Angelas, kuris šventajam Juozapui nurodė sunkų tremties kelią, bet vėliau visą šventąją Seimą laimingai parvedė atgal į "Izraelio žemę".

Tačiau ši paguoda, šis nepalauiamas pasitikėjimas Dievo Apvaizda jokių būdu negali sumažinti emigrantų širdyje meilės gimtąjam kraštui ir rūpestio savos tautos likimu. Ir šandien daugelis emigrantų, prisiekdami ištikimybę savajam kraštui, širdyje kartoja psalmės žodžius: "Jei aš užmirščiau tave, Jeruzale, tu užmiršta mane mano dešinė. Tęprilimpa liežuvis prie mano gomurio, jei nestatysiu Jeruzalės aukščiau už kiekvieną mano linksmybę".

Nauja šviesa

Persekiojami Tylos Bažnyčia nėra mirties Bažnyčia. Priešingai, ji yra gyvenimo Bažny-

čia, iš kurios tryksta nauja šviesa. Toji šviesa išsklaido ir vis labiau išsklaidys nežinojimo bei klaidų tamsybes, kuriose dar daug kur skęsta pasaulis. Mūsų dienų Tylos Bažnyčia Kristus kartoja kalno pamokslo žodžius: "Palaiminti tie, kurie kenčia persekiojimus dėl teisybės... Palaiminti esate jūs, kai prieš jus piktžodžiauja, jus persekioja ir meluodami kalba visa pikta apie jus..."

Kristaus Bažnyčia priklauso ne tam, — sako sv. Ciprijonas, — kad galėtume gyventi ramybėje; ne tam, kad pasitrauktume iš kovos lauko. Kristaus Bažnyčia priklauso tam, kad sektume Kristumi, kuris mums parodė nusizeminimo, kantrybės ir meilės pavyzdį, kuris pirmiaus pats iškentėjo tai, ką liepė mums kentėti.

Tylos Bažnyčia nėra Bažnyčia, kuri tyli. Nors priešai stengiasi ją nutildyti žmonių tarpe, bet niekuomet negali jos nutildyti Dievo akivaizdoje. Tylos Bažnyčia yra maldos Bažnyčia. Ji meldžiasi surakintomis lūpmis... Nė kiek nesumažėja kankinystės garbė tiems, kurių mirtis yra nuslepama. Užtenka, kad jie miršta dėl Kristaus.

Kankinio malda

Kankinio malda už savo persekiojotą turi nepaprastą vertę. Pirmojo kankinio sv. Stepono malda davė Bažnyčiai didį tautų apaštalą sv. Povilą, kuris anksčiau buvo užsidedęs krikščionių persekiojotas.

Toje pačioje dvasioje meldžiasi ir mūsų dienų kankiniai. Viena mergaitė, išgyvenusi šandieninius Bažnyčios persekiojimus, neseniai rašė: "Nepaisant visko, mūsų motinos yra pilnos pasitikėjimo. Jos tiki, kad visos blogybės, patirtos iš priešų pusės, nebus veltui iškentėtos; kad Dievui paaukota kančia atneš palaimą tiek jų pačių sieloms, tiek persekiojotams, už kuriuos jos meldžiasi".

Šiose Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo išvakarėse šventojų Tėvo ir viso krikščioniškojo pasaulio viltys remiasi Tylos Bažnyčios kankinių ir visų krikščionių malda bei atgaila.

V. R.

DAINAVOS KRAŠTAS

JONAS MIŠKINIS

Dainavos kraštu vadinama pietinė Dzūkijos dalis. Čionai gamta žavi, būdinga. Retai kur čia pamatysi derlingus laukus ar žaliąsias pievas, visur tyso dideli pušynai su įvairia augmenija, sausos kalvos, tarp kurių vėjas neša smėlio debes. Toluomoje į pietus baluoja, lyg dangų parėmusi, melsvai juoda miško juosta. Be to, vietomis išmargintas nedideliais ežerėliais, bet už vis labiausiai šis kraštas pasižymi savo smiltynais.

Per šį kraštą teka Nemuno intakas Merkys, tai gražiausia ne tik Dainavoje, bet ir visos Dzūkijos upė, vingiuojanti srauniu kaspiniu, darydama nesuskaitomą daugybę kilpų.

Merkys

Merkys — Dainavos krašto papuošalas. Jis varo savo srovės vandenį pro Rudnykų gėrius, tankius tankumynus, pelkes, žaliąsias lankas ir pagaliau Varėnos apylinkėse patenka į Dzūkijos smiltynus, priimdama iš dešinės ir kairės pusės didesnius intakus — Šalčią, Grauzupį, Spenglą, Gelužę, Grūdą ir kitus. Merkys su savo intakais vietomis esti labai žavus, ypač tarp Valkininkų, Varėnos ir Merkinės. Čia vietomis yra derlingų dirvų, bet tik siaura juosta. Merkio pakrantės apaugusios lapuočiais ir buiniais krūmais, kuriuose veisiasi begalės giesmininkų paukščių.

Ties Dzegiorių kaimu, šalia Merkio, vietomis randamas geros rūšies kreidos sluogsnis.

Merkys išsiskiria iš kitų Lietuvos upių ne tik originaliu savo tekėjimu, bet ir vandens temperatūra. Jo vanduo gausus, šaltas, ir yra beveik pastovios temperatūros tiek vasarą, tiek žiemą. Mat, Merkys savo vandenį gauna iš daugybės požeminių šaltinių.

Dėl patvarios temperatūros Merkys ir kai kuriuose jo intakuose vanduo beveik niekad žiemą neužšąla. Todėl jame žiemoja daug laukinių ančių ir kitų vandens paukščių.

Žuvis

Be kitų žuvų, esti lašišų ir upėtakių. Šios mėgsta švarų, šaltą ir pastovios temperatūros vandenį; jų yra ne tik Merkyje, bet ir jo intakuose — Spenglo-

je ir Grūdoje. Prie Varėnos ir Valkininkų Merkys pasitaiko kartais nemažai pagauti lašišų. Daugiausia jų pagautama neršėjimo metu.

Miškai

Į pietus nuo Merkio upės, Varėnos, Perlojos, Marcinkonių ir Ratnyčios, tyso didžiuliai miškai, vadinami "Gudų šalimi". Per šį didžiulį miškų plotą eina natūrali etnografinė Lietuvos ir Baltgudijos riba. Vietomis smėliuoti dideli žemės plotai apaugę gražiomis pušimis, eglėmis, o žemesnėse vietovėse auga lapuočiai medžiai.

Nuo senų laikų šio krašto pušynai yra pragarasėję savo grybais. Jų esama įvairiausių rūšių. Tačiau gyventojų mėgiausiai grybai yra: babausiai, baravykai, voveruškos, rudmėsės, raudonikiai. Babausiai yra pirmieji pavasario grybai, jie pasirodo balandžio mėnesio pradžioje. Kai kuriais metais grybų derlius būna labai didelis, žmonės nespėja jų rinkti ir džiointi. Žalių grybų konservavimas mažai dar išplėstas.

Bolševikai, okupavę šį kraštą, bandė sudaryti kolchozus, bet iš to niekas neišėjo. Kadangi žemė smėliota, tai prie "moderniško ūkininkavimo" vėjas smėliu užpustydavo pasėlius. Dabar tie žemės plotai želdinami jaunomis pušaitėmis bei žilviciais.

Ką reiškia vardai lietuviškai

- Danielius — Dievas mano teisėjas.
- Dominikas — prigulintis viešpačiui.
- Dovidas — numylėtas.
- Edmundas — gynėjas nuosavybių.
- Edvardas — sargas nuosavybių.
- Emanuelis — Dievas su mumis.
- Eugenijus — geros giminės.
- Feliksas — laimingas.
- Franas — Frankų giminės.
- Filipas — arklių mylėtojas.
- Henrikas — namo valdovas.
- Ignotas — svetimšalis.
- Izidorius — Izės dovana.
- Jeronimas — šventas vardas.
- Jokubas — vietos užėmėlis.
- Jonas — Dievo dovana.
- Juozapas — pagelbėjas.
- Julius — šviesplaukis.

Gražių vizitinių kortelių biznieriui-profesionalui

reikia
DRAUGAS
spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai prieinama kaina
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS
Skambinkit LUDLOW 5-9500

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVĖLIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai Išleido Kunigų Vienybė. 2 pataisyta laida. Kaina \$3.50. Užsakymsiusi: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

DAINA ELECTRONICS
Gav. inž. A. Semėnas
TV-RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausias kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

DAŽYMAS IS LAUKO IR VIDAUŠ

Pataisoma suskilęs ištrupėjęs plasteris. Išvaloma-dažoma "gutters"
Tel.: 434-0433

Kun. J. Kuro sukaktis

Siemet suėjo 25 metai, kai 1937 m. kovo 13 d. Scrantone, Pa., mirė kun. Jonas Kuras, plačiai žinomas Amerikos lietuvių kartai pažįstamas vienas veiklesnių kunigų. Gimė 1864 m. rugsėjo 23 d. Griškabūdžio apylinkė, Vilkaviškio aps. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje ir Seinų kunigų seminarijoje. Į kunigus išvestas 1897 m. Dėl tautinių persekiojimų, turėjo apieisti Lietuvą ir atvyko į Ameriką. Daugiausia klebonavo Scrantouose, Pa. Buvo įsijungęs į Dirvos leidimą, kuri anais laikais suvaidino žymų vaidmenį Amerikos lietuvių gyvenime. (jv.).

IESKO \$100,000 UŽ SMEIŽTA

Krepšininko Jerry Lucas vardu, advokatas M. Silverman kreipėsi į apylinkinį teismą prašydamas už apsmėizimą \$100,000 atpildo iš Chicago krepšinio ratelio "Zephyrs" menadžieriaus Frank Lane.

Kaip daugelis ligonių kambarių, juose gulintiems kenčiantiems ir jų artumoje esantiems, galėtų padaryti šaltiniai tylios ir šventos palaimos, jei kančios ištiktieji ir skausmu pažymėtieji veržtųsi į tą išganingą žinojimą, kad pasulyje yra idealas ne tik nore kurti, bet ir pasiryžime kentėti. Išmokimas kentėti žmogų subrandina ir padaro jį ramsėiu kitiems. — Klug

Ką moteris sugaudys! Jos iš mežų dalykų padaro didelius sprendimus, o pro didelius praeina užsimerkusios. — J. Jankus

Moteris arba myli, arba nenekcia, vidurio ji nepažįsta. P. Sirus

Nėra nei vieno tokio kieto, geležinio žmogaus, kurio nebūtų galima nugalėti meilės ugnimi. Sv. Augustinas

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8 iki 9:30 val. ryto. Vakaruskos pirmadienį 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlOCK 4-2413
1159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Parduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir laisvutės pasaka. Programą vedė Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists, Gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Draugas".

A. + A. WILLIAM ALEUNS
(ALELUNAS)
Gyveno 6934 S. Maplewood Ave.
Mirė rugpjūčio 15 d. 1962, sulaukęs pusės amžiaus. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Anna (Zubrickaitė), duktė Alvira, žentas Anthony Tammaro, sūnus Albert, anūakai James, Susan ir William, uošvė Rozalija Zubrickienė, švogerka Mary, jos vyras Peter Martin su šeima, švogeris Wallace Zubrickas, jo žmona Mary, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Marshall Field American Legion Post No. 11. Kūnas pašarvotas Mažeikos Evens koplyčioje, 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks šeštad. rugpjūčio 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švenč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600
Nuliūdę: Žmona, duktė, sūnus, žentas ir anūakai

4 1/2% current dividend on investment bonus
5% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždarata; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — OEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-01
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS
Partuosia gėles iš savo šiltadarzių vestuvėms krikštytojoms ir kitoms iškilinėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 9-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-8401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitvkite ir platinkite dienraštį "Drauga"

RAUDONASIS LIBERALIZMAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

dotis gyvenimu ir visu jo pilnumu. Bet tam "buržuaziniams" polinkniui Sovietų santvarkoje trūksta laisvės. Dėlto pati Chruščiovo aplinka, jo artimiau si bendradarbiai šandien atsi-randa liberalizacijos šalininkų pusėje. O varžtų atleidimas palankiai nuteikia ir tą proletariatą, kuris dirba kolehozuose ir fabrikuose. Chruščiovo populiarumas auga.

Raudonasis liberalizmas atsirado kitu keliu

Bene svarbiausias to atsiradimo akstinas buvo Stalino nuvainikavimas. Tas nuvainikavimas Chruščioviui buvo reikalingas jo kovoje už valdžią su vadinamais stalinistais. O kai Stalino režimas buvo viešai pasmerktas, kaip nežmoniškai žiaurus, Chruščioviui teko rikiuoti savo valdymą to režimo liberalizavimo kryptimi. Taigi raudonojo liberalizmo atsiradimas buvo gana atsitiktinis, be gilesnių priežasčių, kurios jį sietų su įvykusiomis permainingomis Sovietų gyvenime. Kaip susijęs su Chruščiovo asmeniu, su

jo kova už valdžią, tas liberalizmas gali pasibaigti drauge su Chruščiovo valdymu. Dėlto vargiai yra pagrindo įžiūrėti jame rimtą posūkį į bolševizmo evoliuciją.

Tikėtis tokios evoliucijos reiškia laukti, kad bolševikai nustos buvę bolševikas. Tai yra, kad jie pripažins krikščioniškos civilizacijos principus, brangins žmogaus asmenybę, kaip aukščiausią vertybę pasaulyje, atsisakys nuo pasaulio pavergimo planų ir talkingai bendradarbiaus su kitais kraštais, prisilaikydami tarptautinio įstatymo. Bet kur yra nors mažiausias ženklas, kad bolševikai į tą kelią rengiasi pasukti? Ar nėra bolševizmas tas pats pasaulinio masto samokslas prieš žmogaus ir tautų laisvę, koks jis buvo prieš 44 metus? Ar ne taip pat mindžioja bolševikai krikščioniškos moralės principus dabar, kaip kad jie darė ir anuomet?

Tikėjimas tokia evoliucija yra naudinga bolševikams iliuzija. Jie, tur būt, ir rūpinasi jos palaikymu.

APLINK MUS

× **Salomėja Endrijonienė** ir šiais metais tvarkys modernią kavinę "Draugo" piknike, kuris įvyks rugsėjo 3, Labor Day, Slovak Grove, toje pačioje vietoje, kur buvo peraitais metais. Kavinės vedėja drauge su savo patyrušiais talkininkais jau 12 val. galės priimti lankytojus ir juos skaniai pavaišinti ne tik kava, bet ir kitais gėrimais bei užkandžiais.

× **Dail. Viktoro Petravičiaus** iliustruota pasaka Gurbė karaliaus patį švieto Taryba pristatė išleisti Kultūros fondui. Šios pasakos išleidimas reikšmingas ne tik kaip pasiskaitymas vaikams, bet kartu parodomas ir mūsų iškilus dailininko kūrybos. Knyga bus išleista dar šį rudenį.

× **Kun. Juozas Vaišnys, SJ** šią savaitę išvyksta mėnesiui į Californiją. Jis bus pasiekiamas šiuo adresu: 501 S. Buena Vista St., Burbank, Calif.

× **Dail. A. Tamošaitienė** dalyvauja IX Kanados Lietuvių dienos parodoje rugsėjo 1—3 dienomis. Ta proga Windsore organizuojama didelė dailės paroda. Dalyvauja daug dailininkų su naujaisiais kūriniais. Moterims bus gera proga užsiskaiti stilingus Tautinius rūbus.

× **Adolfo Ramonio** vadovaujamas puikus orkestras gros kavinės salėje šokiams. Čia piknikautojai turės gražią progą nuotaikingai ptilinksminti ir pa bendrauti su retai sutinkamais žmonėmis, nes į "Draugo" pikniką atvyksta lietuvių ir iš kitų miestų.

× **Sv. Pranciškaus vienuolyno** Seselių Rėmėjų 3 sk. rengia arbatėlę su daugybe dovanų sekmadienį, rugpjūčio 19 d., 3 v. p. p., skyrio pirm. Helen Gedvilienės namuose, 4639 So. Hermitage Ave. Kviečiame gausiai atsilankyti. Arbatėle rūpinasi — pirm. Gedvilienė, Beneta Cienienė, Anna Jeselskienė ir kitos. Visas pe'nas skiriamas seimo pasveikinimui, kuris įvyks spalio 14 d. Šv. Jurgio parapijos švetainėje Bridgeporte.

× **Lengviausias nešiojamas TV**, vos 20 sv., ausinė vienam klausytis, 1963 m. modelis d'eliu ekranu, pigiai gaunamas DAINA CO., 3321 S. Halsted, CL 4-5665. (sk.)

× **Genovaitė Bielskus**, 3015 W. 71 st., tik už 11 dienų praleistą laiką ligoninėje, Leonardas Jankauskas įteikė \$573.20. L. Jankausko telf. LU 5-2094. (Sk.)

× **Lietuvių Auditorijoje**, 3137 S. Halsted, pradėtas rugg. 18 d., auditorijos pietinėje salėje ruošiami kas šeštadienį šokiai. Šokiama gros pagarsėjęs Antano Markausko orkestras. Benas Pakalanka maloniai kviečia visus apsilankyti ir praleisti keletą smagių valandų lietuviškoje nuotaikoje. (sk.)

× **Marijonų Seminarijos** ūkiui, Clarendon Hills, Ill., Rte. 83 ir 63rd str., reikalingas žemės ūkio darbininkas. Dėl darbo sąlygų tartis su Broliu Tadu FA 3-5160 arba su Tėvu Ekonomu. FA 3-1441. (sk.)

× **Buvusių Kasselio (Vokietijoje) gimnazijos mokinių** ir mokytojų suvažiavimas įvyks rugsėjo mėn. 1 d. Chicagoje. Tos dienos vakare 7 val. Lietuvos Vyčių salėje, 2452 W. 47 St., yra rengiamas suvažiavimo pokylis, kuriame vietas reikia rezervuoti iš anksto, užsiregistruojant pas suvažiavimo rengimo komiteto narius: A. Kazakevičių, 5549 So. Whipple St., Chicagoje arba Ed. Šulaitį, 1320 S. 48 Ct., Ciceroje. Registruojantis pokyliui kartu reikia siųsti 5 dol. asmeniui. (Pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— **Lituanus žurnalo Centrinis komitetas Rochesterje** praneša, kad gaunant visų Lietuvių Studentų sąjungos vienetų adresus iš Centro Valdybos, komitetas Rochesterje oficialiai atidarė 1962 v. metais. Buvo išsiųsti laiški su prašymais, kad iki rugpjūčio 20 d. būtų sudaryti skyrių komitetai visuose miestuose. Studentai, nepamirškite savo pareigos — padėkit išlaikyti Lituanus. Jūsų bendradarbiavimas su vadovaujamu komitetu sustiprins Lituanus žurnalą.

— **Lietuvių Fronto Bičiulių rinkimai** JAV ir Kanados LFB Centro valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai vykdomi korespondenciniu būdu. Visiems bičiuliams jau išsiuntinti balsavimo lapai. Rinkiminė komisija prašo visų bičiulių atlikti savo pareigą. Balsavimo lapai Rinkiminei komisijai, 1000 Dillewood Rd., Cleveland 19, Ohio, turi būti išsiųsti ne vėliau rugpjūčio 30 d. Jei kas iš bičiulių nebūtų gavęs balsavimo lapo, prašoma skubiai kreiptis į Rinkiminę komisiją aukščiau nurodytu adresu.

BRAZILIOJE

— **Kun. J. Bružikas** lietuvių radijo valandėlės metu pasakė liepos 29 d. kalbą vietos lietuviams apie tėvynės meilę, pažymėdamas: "Kristus ne tik savo ašaromis pašventino tėvynės meilę, vėliau ir savo kraują, pirmojo vietoj mirdamas už savo tautą ant kryžiaus, o paskui ir už visas tautas, gi virš jo galvos buvo keliomis kalbomis padėtas parašas: Jis yra žydų karalius."

Jis davė visiems tėvynės mylėtojams pavyzdį aukotis ir net mirti už savo tautas. Tėvynės meilę Jis iškėlė į didesnę dorybę, kad mylėdamas savo tėvynę gali tapti šventuoju, kaip šv. Joana Arkietė, prancūzaitė,

arba anglas ministerių pirmininkas Tomas Moro. Tat ir mums lietuviams Kristus iškilo kaip pavyzdys tėvynės meilėje. Jis verkė, žiūrėdamas, kaip priešai griaus Jo tėvynę, arba naikins Jeruzalės miestą su jos šventykla ir namais, trems Jo tėvynės vaikus į svetimas šalis vergijon. Taip ir mes turėtume verkėti Lietuvos, žinodami jos kančias. Nes priešingu atveju mus turėtų vadinti išgimomis, tai yra tokiais, kurie išsigema iš savos tautos ir tampa net jos išdavikais.

Dėl to visi jauskimės atsakingi lietuviškai pareigai. Nenumokime ranka į lietuvišką darbą. Palaikykime kas kuo gal li mūsų lietuvišką veikimą, Lietuvišką spaudą, lietuvišką radiją, lietuviškas organizacijas. Mylėkime tinkamai savąją tautą, tuomet mokėsime mylėti ir atjausti kitas tautas, tuomet busime dėkingi ir brazilų tautai, kurioj mes randame didelę laisvę dirbti mūsų lietuvišką darbą."

UNIVERSITETAS GAVO \$500,000

Chicago universiteto socialinės tarnybos mokykla gavo \$500,000 iš Woods labdaros fondo. Pinigai skiriami naujos mokyklos statybai.

NAKTIŠ KARALIENĖ ŽYDI 6 VALANDAS

Otto Nagel, Park Ridge gyventojas, auginą 34 metų senumo kaktusą, pramintą Nakties karaliene. Šis augalas žydi kartą metuose, ir tik šešias valandas, jau saulei nusileidus. Šiais metais žydėjo nuo 7:30 v. v. iki 2 val. ryto.

NAUJAS DANTISTŲ CENTRAS

Amerikos dantistų sąjunga nupirko iš Amerikos raudonojo kryžiaus pastatus prie 169-211 E. Chicago av., už \$700,000. Čia bus nauja dantistų sąjungos centro bustinė.

Skiedros kris, kur joms patinka

Pasikalbėjimas su kongresmanu John S. Monagan

Kongr. John S. Monagan

Kultūrinių mainų programas, Amerikos Balso įtaką ir pan.

„Draugo“ atstovo Washingtonė paprašytas papasakoti apie pavergtųjų tautų apklašinėjimą, kong. Monagan ne tik mielai sutiko, bet pakvietė atstovą pietums, kad galėtų su juo „išsikalbėti.“

Pirmas klausimas buvo, ko norima apklašinėjimu pasiekti? Pasirodė, kad Atstovų Rūmai norėtų turėti naujų davinų apie dabartines sąlygas pavergtuose kraštuose. Kas atsitinka žmonėms ir krašto ūkiui išbuvus sovietinėje kontrolėje keletą metų? Kaip veikia sovietinė ūkio sistema? Kur jos silpnumai? Ar ji veda į krizes ir suirutę? Ar ji bus pakeista kokia kita laisvų jmonių forma? Ar pavergtosios tautos išnaudojamos ūkiškai? Kas gauna liūto dalį gamyboje?

Politinėje srityje Europos pakomitetis norėtų sužinoti, kas atsitinka pavergtosios technikai po keletos metų? Ar pavergtieji virsta komunistais? Kokie gyventojų sluoksniai yra atspauriausi, kokie silpniausi? Kokie mes galime tikėtis ateityje? Taip pat pakomitetis norėtų susidaryti apytikrį vaizdą, kaip žiūrima pavergtuose kraštuose į šios šalies politiką, šalpos bei

kiam pavergtųjų tautų reikalo kėlimui. Kongr. Monagan pabrėžė, kad jis nėra iš anksto susidaręs nuomonės, kokios bus išvados: "Skiedros kris, kur joms patinka." Pagrindinis apklašinėjimų tikslas kaip tik buvęs parodyti pavergtosioms tautoms, kad jos nėra užmirštos, kad Amerika yra jų pusėje ir remia jų pastangas laisvei atgauti.

Kaip pavyzdį, kad pavergtųjų tautų reikalas yra labai artimas kongreso širdžiai, kongr. Monagan nurodė, kad per apklašinėjimus lankėsi — kiti net po keletą kartų — kongresmanai, kurie nepriklauso Europos pakomitečiui ar net nėra Užsienių reikalų komiteto nariai. Jisai suminėjo daugiau negu tuziną pavardžių. Tiek demokratų, tiek respublikonų yra parodę vienodai stiprų susidomėjimą.

Baigiant pasikalbėjimą, kongresmanas J. Monagan šiltai žodžiais prisiminė lietuvius, prisidėjusius prie apklašinėjimų: dr. A. Trimaką, Lietuvos Chargė J. Kajeckį, abu liudininkus inž. J. Miklovą ir J. Stuką, ir vertėją dr. A. Tarulį.

CHICAGOS ŽINIOS

GAL PRIEMIESCIAI TERŠIA CHICAGOS ORĄ

James Fitzpatrick, Chicago oro teršimo kontrolės skyriaus direktorius, išsiuntė 28 priemiesčių merams Chicago istatymo kopiją apie oro teršimą. Kai kurie su pagrindu spėja, kad dalis suteršto oro patenka į Chicago vėjų nešama iš priemiesčių.

KAS NORI PIRKTI SALĄ?

Chicago rajono federalinės valdžios bendrų tarnybų sekcija siūlo parduoti 80 akrų salą, kuri yra Mississippi upėje, apie 100 jardų nuo kranto prie Cassville, Wis. Slaptus pasiūlymus su žadama pirkimo kaina reikia iki rugš. 19 d., pasiųsti: General Services Administration, 219 S. Clark st., Chicago, Ill.

KIEK LIETAUS BŪNA CHICAGOJE?

Kasmet Chicagoje iškrenta apie 32.72 colių lietaus.

GAL IŠDIRBA GERUS PERUKUS?

Vagiliai pavogė 55 perukus iš Tom D'Or grožio saliono, 5188 N. Lincoln. Jų vertė siekia arti \$6,000. Pereitą mėnesį iš tos pačios vietos buvo pavogta 65 perukai už \$8,000. Paskutiniu laiku iš įvairių grožio salionų pavogta gana daug perukų. Vieni spėja, kad jie patenka į juodąją rinką.

DĖMESIO!

Joimo pamokos nuo pirmadienio iki šeštadienio. Instrukcijos lietuvių kalba. Norintieji-šios prašau skambinti nuo 3 iki 6 val. vak. GR 6-2361

BŪKIME ISTIKIMI LIET. KNYGAI

Ištodami į Liet. Knygos Klubą ir įmokėdami 5 dol. metinio mokestio mes įgaliname per vienerius metus pasirodyti kelioms naujoms gerai parinktom lietuviškos Knygos Klubas 2.50 dol., nes knygu pasirinkime už 7.50 dol.

Lietuviškos Knygos Klubas nariais — lietuviškas kalvais gali būti visi, pasiuntę 5 dol. šiuo adresu:

LIETUVISKOS KNYGOS KLUBAS

4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

ŠAUNI LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ GOLFO DIENA

William Kareiva, darbštus Lietuvių Prekybos rūmų direktorius ir golfo dienos rengimo komisijos vienas iš pirmininkų. Jisai yra pasipuošęs Havajų salų vainiku. Tokiais vainikais buvo papuošti visi golfo dienos svečiai.

Lietuvių Prekybos rūmų, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, tradicinė golfo žaidimo diena buvo rugpjūčio 15 d. Silver Lake Country klube. Tą dieną lietuviai buvo "užkariau" visą golfo lauką. Kur nepasisekė, visur galėjai pastebėti lietuvių būrelius bežaidžiančius šį puikų žaidimą. Žaidė pramonininkai, prekybininkai, gydytojai, teisininkai, inžinieriai ir kiti. Žaidė ponios ir panelės. Buvo ir lenktynuojama dėl pirmenybės už premijas.

Vakare, banketo metu buvo paskelbti vardai laimėtojų. Prekybos rūmų narių rungtynėse pirmą vietą laimėjo Bruno Shukis, plačiai žinomas namų ran-

govas — statytojas ir namų pardavinėtojas. Moterų skyriuje pirmą vietą laimėjo Juzė Mileriūtė, žinoma dainininkė ir Alicijos Stephens moterų choro narė bei veikėja. Iš nenarių moterų skyriuje pirmavo Julija Berneckis. Skaičiuojant kirčius vadinama Peoria sistema, pirmą dovaną gavo Jonas Pakel, Chicago Savings & Loan Ass'n pirmininkas. Kitas vietas A. Mazor, moterų — A. Leškauskaitė ir Al. Bartkus.

Golfo dienos šauniame bankete dalyvavo apie keturi šimtai svečių. Jis buvo pradėtas kun. dr. V. Rimšelio, "Draugo" moderatoriaus invokacija. Programa gyvai pravedė pats rūmų pirmininkas dr. J. Jerome. Dovanas golfo žaidime pirmavusiems išdalino St. Balzekas, Sr., Balzekas Motor Sales pirmininkas.

Golfo diena suorganizuoti bu-

Lietuvių Prekybos Rūmų golfo dienos viešnios ir rengimo komisijos talkininkės. Iš kairės: rūmų pirmininko dr. J. Jerome žmona ir St. Anthony's Savings & Loan bendrovės sekretoriaus J. Grybausko žmona. Stovi — Stasiukaitienė, Raudonienė, Kuzienė ir jaunoji Balzkeienė.

vo sudaryta veikli komisija, kuriai gambiai vadovavo William Kareiva, Julius Kuzas ir Feliksas Raudonis. Ir publikai buvo skirta gana daug dovanų. Jas

tvarkė, dalino ir banketu daug rūpinosi ponios — Jerome, Kuzas, Raudonis ir jų dukros su kitomis talkininkėmis.

Banketas ir visa diena praėjo labai geroje nuotaikoje. Is

RENGIASI SNIEGUI VASARAI NESIBAIGUS

Chicago parkų distriktas dar vasarai nesibaigus jau rengiasi sezončios žiemos sniegui ir pusytynėms. Prie Lake Shore dr. ir 30-tos gt. jau pažuldytos pusytynės sulaikančios tvoros.

57 IŠEJO IŠ PASTO DEL NARKOTIKŲ

Dar 57 Chicago centrinio pašto darbininkai atsisakė savo darbu, nes jie buvo įveltį į narkotikų vartotojų tinklą. Lig šiol 112 darbininkų arba metė darbą arba buvo suspenduoti.

Lietuvių Prekybos Rūmų Chicagoje golfo dienos čempionai: Juzė Mileriūtė ir Bruno Shukis.

